

Zamawiający:

Gmina Czechowice-Dziedzice

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI OBSZARU GMINY CZECHOWICE-DZIEDZICE POŁOŻONEGO
W REJONIE UL. LIPOWSKIEJ I UL. NAPIERSKIEGO**

Opracowanie:

mgr. inż. arch. Aneta Reszka

mgr inż. arch. Aleksandra Woźniak – Janeczek

mgr inż. arch. Krzysztof Kobiela

Gliwice, lipiec 2026 r.

I. DANE OGÓLNE

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Czechowice-Dziedzice położonego w rejonie ul. Lipowskiej i ul. Napierskiego, na podstawie uchwały Nr XIII/137/25 Rady Miejskiej w Czechowicach – Dziedzicach z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Czechowice-Dziedzice położonego w rejonie ul. Lipowskiej i ul. Napierskiego.

Opracowanie zostało wykonane na podstawie umowy zawartej w Czechowicach-Dziedzicach, pomiędzy Gminą Czechowice-Dziedzice, z siedzibą przy ul. Plac Jana Pawła II 1,43-502 Czechowice-Dziedzice, reprezentowaną przez Burmistrza Gminy Czechowice-Dziedzice, a NOWATOR s.c., ul. Kościuszki 1c/703, 44-100 Gliwice.

2. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowią przepisy:

- 1) Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. 2026 poz. 538 ze zm.);
- 2) Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 670 z późn. zm.);
- 3) Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz.U. 2025 poz. 647 z późn. zm.)
oraz na szczeblu międzynarodowym:
- 4) Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- 5) Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

3. Cel i zakres prognozy

Podstawowym celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza rodzaju i zakresu możliwych oddziaływań na środowisko zawartych w ustaleniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również wskazanie rozwiązań planistycznych zoptymalizowanych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów ustaleń planu na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska przedmiotowego obszaru,
- eliminację lub optymalizację rozwiązań i ustaleń planu niewskazanych ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej lub organów samorządu

o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego.

Projektem planu miejscowego objęto teren położony w Czechowicach-Dziedzicach w rejonie ul. Lipowskiej, i ul. Napierskiego, stanowiący obszar o łącznej powierzchni ok. 18,31 ha w części o charakterze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, w części tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego planu miejscowego wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U. 2026 r. poz. 670 z późn. zm.).

Stosownie do art. 46 ust. 1 pkt 1) ww. ustawy, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach tego postępowania, zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którymi prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) *zawiera:*
 - a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
 - b) *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
 - c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
 - d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
 - e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;*
- 2) *określa, analizuje i ocenia:*
 - a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
 - b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
 - c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
 - d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
 - e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także*

na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne,

- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) *przedstawia:*

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,*
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.*

Zakres prognozy uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z dnia 20 lutego 2026 r. znak: WOOŚ.411.15.2026.AB) oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsko-Białą (pismo z dnia 13.02.2026 r., znak: ONS-ZNS.9022.1.17.2026) obejmuje elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1, 2, 3 ustawy.

Niniejsze opracowanie zawiera określone w ww. uzgodnieniach aspekty, mogące mieć wpływ na stan środowiska naturalnego, życia i zdrowia ludzi, w tym m.in. w zakresie sposobu odprowadzania ścieków, ochrony wód podziemnych i wód powierzchniowych, zaopatrzenia w wodę oraz oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego.

Wskazano również rodzaj przeznaczenia i zagospodarowania terenów mieszkaniowych, mieszkaniowo – usługowych, sposobu ich zaopatrzenia w ciepło, rozwiązań gospodarki odpadami i gospodarki wodno – ściekowej.

W prognozie przeprowadzono również analizę wzajemnego oddziaływania planowanego zagospodarowania obszaru objętego planem oraz terenów sąsiednich, a także wskazano zagrożenia wynikające z potencjalnych skumulowanych oddziaływań planowanego i istniejącego zagospodarowania tych terenów.

Ponadto dokonano oceny potencjalnego wpływu realizacji ustaleń planu na obszary Natura 2000: oraz miejsca o wysokich walorach krajobrazowych.

Prognoza opracowana została w języku niespecjalistycznym, co stanowi o przystępności zawartych w niej informacji dla wnioskodawców i osób zainteresowanych.

4. Metodyka, materiały wykorzystane do sporządzenia prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Czechowice-Dziedzice położonego w rejonie ul. Lipowskiej i ul. Napierskiego, sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym

uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych i tendencji niektórych zjawisk, procesów przyrodniczych. Wykorzystano również metody analityczne, badania fizyczne, analizy map, zdjęć lotniczych i satelitarnych, zbiory statystyczne i meteorologiczne.

W pierwszej kolejności zdefiniowano zakres przestrzenny prognozy oraz stworzono ramy dla analizy i oceny obszaru badań, celem określenia powiązań i zależności obszaru objętego projektem planu z otoczeniem oraz oddziaływań, których przewidywany wpływ na środowisko może mieć niepożądane skutki. Następnie określono kierunki w zakresie optymalizacji rozwiązań dla obszarów funkcjonalnych przyjętych w projekcie planu.

Istotnym elementem okazało się wskazanie metod monitorowania zjawisk zachodzących w analizowanych obszarach oraz skuteczności prowadzonej dla nich polityki ekologicznej.

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych, obejmujących zwłaszcza stopień wrażliwości i podatności środowiska na degradację oraz ustaleń zmiany planu dotyczących projektowanych sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów – dokonano weryfikacji rozwiązań planistycznych oraz wskazano obszary oraz tereny o różnej wadze skutków środowiskowych.

Ponadto w prognozie uwzględniono informacje zawarte w dokumentach powiązanych z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czechowice–Dziedzice”, przyjętego uchwałą Nr XXXIV/379/2017 Rady Miejskiej w Czechowicach–Dziedzicach z dnia 30 maja 2017 r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice do 2030 roku przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach Nr LVI/661/22 z dn. 29 listopada 2022 r.;
- Strategia Rozwoju Powiatu Bielskiego 2021+;
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030+";
- Aktualizacja Programu Ochrony Powietrza dla Województwa śląskiego;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego;
- Plan Gospodarki Odpadami Powiatu Bielskiego;
- Program ochrony środowiska dla Gminy Czechowice-Dziedzice na lata 2025-2028;
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Bielskiego na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030;
- „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice na lata 2020-2021”;
- Rozporządzenie ustanawiające obszary Natura 2000;
- Audyt Krajobrazowy Województwa Śląskiego.

II. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE UE, KRAJU I REGIONU

Prognoza oddziaływania na środowisko tworzona jest w oparciu, m.in. o ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych istotne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Wśród nich wyróżnić należy:

1. Dokumenty na poziomie unijnym:

➤ PROGRAM DZIAŁAŃ WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

Wśród kluczowych dokumentów należy wyróżnić Program Działań Wspólnoty Europejskiej w Dziedzinie Środowiska. Okres obowiązywania szóstego EAP zakończył się w lipcu 2012 r., lecz wciąż trwa wdrażanie wielu działań i środków w ramach tego programu. W przeprowadzonej przez Komisję Europejską ocenie końcowej realizacji szóstego EAP (*Environmental Action Programme*) stwierdza się, że program ten wpłynął na poprawę stanu środowiska i wyznaczył nadrzędny kierunek strategiczny polityki ochrony środowiska.

Powstaniu projektu 7. EAP towarzyszą odmienne warunki – jednym z nich kryzys gospodarczy – dlatego też siódmy program nie jest prostą kontynuacją dotychczasowych działań, ale powinien skupiać się na osiąganiu celów w sposób ekonomicznie efektywny. Obecnie trwają konsultacje społeczne nad projektem 7. EAP.

Rolą 7. Programu działań w zakresie środowiska „Dobrze żyć w granicach naszej planety”, jest zapewnienie, by w świetle problemów gospodarczych Unii Europejskiej i silnej konkurencji gospodarczej w wymiarze globalnym nie doszło do osłabienia efektywności działań na rzecz ochrony środowiska oraz aby uzgodnione dotychczas cele w zakresie ochrony środowiska do roku 2020, zarówno na poziomie unijnym jak też regionalnym oraz globalnym zostały osiągnięte. 7. EAP określa kompleksowe cele wraz z kierunkami działań do roku 2020 z perspektywą do roku 2050 w celu przekształcenia gospodarki Unii Europejskiej w gospodarkę efektywnie korzystającą z zasobów i niskoemisyjną z uwzględnieniem ograniczeń zasobów naturalnych oraz kwestii ich ochrony, sprzyjającą włączeniu społecznemu, zapewniającą wzrost gospodarczy i rozwój, uwzględniającą zagrożenia dla zdrowia i dobrostanu człowieka, zapewniającą godne miejsca pracy, a także zmniejszającą istniejące nierówności społeczne.

W siódmym Programie zostało zaproponowanych dziewięć celów priorytetowych, obejmujących priorytety tematyczne:

- Cel priorytetowy 1: ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE,
- Cel priorytetowy 2: Przekształcenie UE w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- Cel priorytetowy 3: Ochrona obywateli UE przed związanymi ze środowiskiem naciskami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,

w tym priorytety w zakresie sprzyjających uwarunkowań prawnych:

- Cel priorytetowy 4: Maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska,
- Cel priorytetowy 5: Poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska,

- Cel priorytetowy 6: Zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen,
- Cel priorytetowy 7: Lepsze uwzględnianie problematyki ochrony środowiska i większa spójność polityki oraz priorytety w zakresie podejmowania wyzwań o charakterze lokalnym, regionalnym i globalnym:
- Cel priorytetowy 8: Wspieranie zrównoważonego charakteru miast UE,
- Cel priorytetowy 9: Zwiększenie skuteczności działań unijnych mających na celu stawienie czoła wyzwaniom związanym z ochroną środowiska i klimatem na poziomie regionalnym i globalnym.

➤ **„STRATEGIA EUROPA 2030”.**

Strategia Europy do 2030 roku opiera się na Europejskim Zielonym Ładzie i globalnej Agendzie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Jej głównym celem jest redukcja emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r. (względem 1990 r.) i osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz ochrona 30% lądów i mórz.

Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest planem ochrony i odtwarzania przyrody w Unii Europejskiej, częścią tzw. „Zielonego Ładu”. Plan ten opracowała w maju 2020 r. Komisja Europejska, a w październiku tego samego roku został on przyjęty przez wszystkie państwa członkowskie UE w trybie konkluzji Rady Unii Europejskiej.

Strategia jest wspólnym planem działania Unii Europejskiej, tj. opiera się na założeniu dobrowolnej współpracy wszystkich państw członkowskich w jej realizacji.

Strategia ustala cele, jakie powinny być osiągnięte do 2030 r., w szczególności:

Utworzenie spójnej sieci obszarów chronionych: prawna ochrona co najmniej 30% powierzchni lądowej UE i co najmniej 30% obszaru morskiego UE oraz integracja korytarzy ekologicznych w ramach prawdziwej transeuropejskiej sieci przyrodniczej – tzw. cel 30% obszarów chronionych.

Objęcie ochroną ścisłą co najmniej jednej trzeciej obszarów chronionych UE (tj. co najmniej 10% obszaru lądowego i 10% obszaru morskiego), w tym wszystkich pozostałych lasów pierwotnych i starych lasów UE – tzw. cel 10% ochrony ścisłej.

Efektywnie zarządzanie wszystkimi obszarami chronionymi, w tym wyznaczenie jasnych celów i środków ochrony oraz prowadzenie odpowiedniego monitoringu.

Odtworzenie zdegradowanych ekosystemów, w tym ekosystemów gromadzących węgiel. Stan ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu europejskim nie może się pogarszać. Co najmniej 30 proc. wspomnianych siedlisk i gatunków ma osiągnąć właściwy stan ochrony lub przynajmniej wykazywać trend pozytywny. Określają to tzw. cele odtwarzania przyrody.

Cel: 30% obszarów chronionych

Czyli prawna ochrona co najmniej 30% powierzchni lądowej UE i co najmniej 30% obszaru morskiego UE oraz integracja korytarzy ekologicznych w ramach prawdziwej transeuropejskiej sieci przyrodniczej.

Cel: 10% ochrony ścisłej

- Cele odtwarzania przyrody

Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 mówi ogólnie, że do 2030 r. należy zapewnić, że:

- Siedliska przyrodnicze i gatunki o znaczeniu europejskim nie wykazują trendu pogarszania się stanu ochrony,
- Co najmniej 30% z nich osiąga właściwy stan ochrony lub przynajmniej wykazuje pozytywny trend,
- 25 tys. km rzek zostanie zrenaturyzowanych do stanu „rzeki swobodnie płynące” (oznacza to ciągłość podłużną rzeki, ciągłość poprzeczną tj. związek z terenami zalewowym i okresowe wylewy; naturalne związki z wodami podziemnymi; naturalny reżim hydrologiczny).

Odtwarzanie przyrody ma być przedmiotem prawa UE, wiążącego wszystkie państwa członkowskie.

22 czerwca 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt Rozporządzenia Parlamentu i Rady UE w sprawie odtwarzania przyrody, które ma określić szczegółowe wymagania w tym celu. Rozpoczęło to procedurę ustanawiania rozporządzenia przez Parlament Europejski i Radę UE.

Rozporządzenie ma stanowić ramy do osiągnięcia ogólnego celu w nim wymienionego:

efektywnej renaturyzacji 20% terenu lądowego i obszaru morskiego UE do 2030 r., a do 2050 r. – renaturyzacji wszystkich potrzebujących tego ekosystemów.

Może to być powiązane z innymi celami strategii, dotyczącymi obszarów chronionych i perspektywy 2030 r. – np. gdy obszary renaturyzowane spełnią wymogi stawiane obszarom chronionej przyrody i zostaną taką ochroną objęte – będą mogły być zaliczone na poczet celu „uznanie 30% terenu lądowego i 30% obszarów morskich UE za obszary chronione”. Jeżeli wskutek tej renaturyzacji w tych obszarach zostaną odtworzone naturalne procesy przyrodnicze (np. renaturyzacja przez oddanie naturalnym procesom, albo przez jednorazowe działania naprawcze i oddanie naturalnym procesom), to obszary takie będą mogły być zaliczone na poczet celu „objęcie 30% terenu lądowego i 30% obszarów morskich UE ochroną ścisłą”.

2. Dokumenty na poziomie krajowym:

➤ KONSTYTUCJA RZECZPOSPOLITEJ POLSKI z dnia 2 kwietnia 1997 r.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej znaleźć można szereg postanowień, które w sposób bezpośredni odnoszą się do ochrony środowiska. Największe jednak znaczenie ma **art. 5 Konstytucji RP**, który stanowi, iż „**Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju**”.

Oznacza to, iż jedną z podstawowych funkcji państwa polskiego jest zapewnienie ochrony środowiska, a u podstaw realizacji tej i innych funkcji leży zasada **zrównoważonego rozwoju** (ang. *sustainable development*) – takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu

jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Kryteria zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane we wszystkich dokumentach związanych z planowaniem przestrzennym, jak również w politykach, strategiach, planach lub programach obejmujących strategiczne sektory gospodarki. Do pojęcia trwałego i zrównoważonego rozwoju odwołują się ponadto traktaty Unii Europejskiej oraz liczne dokumenty i umowy międzynarodowe, w tym dokumenty ratyfikowane przez Polskę.

Zgodnie z art. 74 KRP ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, jak również wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Jednocześnie każdy obywatel ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. Z kolei art. 86 wskazuje, iż każdy obywatel obowiązany jest do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa Prawo ochrony środowiska.

➤ **KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030**

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) jest podstawowym dokumentem strategicznym państwa w zakresie polityki regionalnej, przyjętym przez Radę Ministrów. Określa cele oraz kierunki działań służących wzmocnieniu spójności terytorialnej kraju, przeciwdziałaniu dysproporcjom rozwojowym oraz efektywnemu wykorzystaniu potencjałów endogenicznych regionów. Strategia stanowi rozwinięcie założeń Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz integruje działania podejmowane na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, wskazując na konieczność prowadzenia zintegrowanej polityki rozwoju. Celem głównym strategii jest zrównoważony rozwój kraju oparty na wzmocnieniu spójności terytorialnej oraz wykorzystaniu potencjałów rozwojowych wszystkich obszarów. Cele szczegółowe obejmują w szczególności: zwiększenie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej, wzmocnienie konkurencyjności regionów i ich zdolności rozwojowych, przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, poprawę jakości zarządzania rozwojem na różnych poziomach administracji.

KSRR 2030 wskazuje na potrzebę: wzmocnienia systemu osadniczego poprzez rozwój miast jako ośrodków wzrostu, wspierania rozwoju obszarów wiejskich i powiązań funkcjonalnych miasto – wieś, ograniczania negatywnych zjawisk przestrzennych, w tym rozpraszania zabudowy, oprawy dostępności transportowej i infrastrukturalnej, wspierania transformacji gospodarczej regionów, zwiększania odporności na zmiany klimatu oraz zagrożenia środowiskowe. Istotnym elementem strategii jest podejście terytorialne, zakładające różnicowanie polityk publicznych w zależności od specyfiki obszarów, w tym wsparcie dla obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz obszarów strategicznej interwencji.

Ustalenia planu miejscowego uwzględniają kierunki wynikające z Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 poprzez kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w sposób sprzyjający zrównoważonemu rozwojowi oraz wzmocnieniu powiązań funkcjonalnych. W szczególności plan:

- ogranicza rozpraszanie zabudowy i wzmocnia istniejące struktury osadnicze,
- wspiera rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych w powiązaniu z istniejącą infrastrukturą,
- uwzględnia potrzebę poprawy dostępności komunikacyjnej,
- sprzyja rozwojowi obszarów wiejskich przy zachowaniu ich funkcji przyrodniczych i rolniczych,
- wzmocnia ciągłość systemów przyrodniczych i odporność na zmiany klimatu.

Przyjęte rozwiązania pozostają spójne z celami KSRR 2030 i stanowią ich implementację na poziomie lokalnym.

➤ **KONCEPCJA ROZWOJU KRAJU 2050 (projekt w opracowaniu)**

Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050) jest opracowywanym dokumentem o charakterze długookresowym, którego celem jest wyznaczenie wizji rozwoju społeczno – gospodarczego, przestrzennego i środowiskowego Polski w perspektywie do 2050 r. Dokument ten ma stanowić element systemu zarządzania rozwojem kraju oraz integrować dotychczas rozproszone polityki sektorowe, w szczególności w zakresie planowania społeczno – gospodarczego i przestrzennego.

Koncepcja identyfikuje kluczowe trendy rozwojowe oraz wyzwania, jakie będą kształtować rozwój Polski w długim horyzoncie czasowym, w tym zmiany demograficzne, transformację gospodarczą, presję na środowisko oraz zmiany klimatu. Dokument zakłada opracowanie scenariuszy rozwojowych oraz wskazanie strategicznych kierunków działań publicznych, umożliwiających osiągnięcie spójnego i zrównoważonego rozwoju kraju. Istotnym elementem KRK 2050 jest integracja wymiarów: społecznego, gospodarczego, przestrzennego, środowiskowego oraz instytucjonalnego, co ma zapewnić większą efektywność polityk publicznych oraz lepszą koordynację działań na różnych poziomach zarządzania. W opracowaniu dokumentu wykorzystuje się podejście scenariuszowe oraz narzędzia partycypacyjne, umożliwiające uwzględnienie potrzeb i oczekiwań różnych interesariuszy.

Z uwagi na fakt, iż dokument pozostaje na etapie opracowania i nie stanowi obowiązującego aktu strategicznego, jego ustalenia mają charakter kierunkowy. Niemniej jednak wskazane w nim trendy i wyzwania mogą stanowić istotne uwarunkowanie dla dokumentów planistycznych, w tym planów miejscowych, w szczególności w zakresie integracji planowania przestrzennego z polityką rozwoju oraz uwzględniania długookresowych procesów społeczno – gospodarczych i środowiskowych.

➤ **POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

W dniu 16 lipca 2019 r. Rada Ministrów przyjęła „Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (PEP 2030), stanowiącą podstawowy dokument strategiczny w zakresie ochrony

środowiska w Polsce. Dokument ten funkcjonuje jako strategia w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i uszczegóławia zapisy Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Celem głównym PEP2030 jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa ekologicznego oraz wysokiej jakości życia. Dokument wskazuje cele szczegółowe odnoszące się do kluczowych obszarów środowiskowych, w tym zdrowia, gospodarki oraz klimatu, a także cele horyzontalne związane z edukacją ekologiczną oraz poprawą systemu zarządzania środowiskiem.

Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który poprzez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowiska naturalnego. Wśród priorytetów polityki ekologicznej zawarto m.in. następujące działania:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, głównej przyczyny powstawania smogu.

Ponadto, w związku z coraz częstszym występowaniem na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych oraz susz ważne będzie podejmowanie działań związanych z **adaptacją do zmian klimatu**. Celem jest przeciwdziałanie **miejskim wypom ciepła, rozbudowa terenów zieleni** oraz powszechniejsze **retencjonowanie wody** na terenach miast i wsi.

3. Dokumenty na poziomie krajowym:

➤ KONSTYTUCJA RZECZPOSPOLITEJ POLSKI z dnia 2 kwietnia 1997 r.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej znaleźć można szereg postanowień, które w sposób bezpośredni odnoszą się do ochrony środowiska. Największe jednak znaczenie ma **art. 5 Konstytucji RP**, który stanowi, iż „*Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*”.

Oznacza to, iż jedną z podstawowych funkcji państwa polskiego jest zapewnienie ochrony środowiska, a u podstaw realizacji tej i innych funkcji leży zasada **zrównoważonego rozwoju** (*ang. sustainable development*) – takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Kryteria zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględnianie we wszystkich dokumentach związanych z planowaniem przestrzennym, jak również w politykach, strategiach, planach lub programach obejmujących strategiczne sektory gospodarki. Do pojęcia trwałego i zrównoważonego rozwoju odwołują się ponadto traktaty Unii Europejskiej oraz liczne dokumenty i umowy międzynarodowe, w tym dokumenty ratyfikowane przez Polskę.

Zgodnie z art. 74 KRP ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, jak również wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Jednocześnie każdy obywatel ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. Z kolei art. 86 wskazuje, iż każdy obywatel obowiązany jest do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa Prawo ochrony środowiska.

➤ POLSKA 2025. NOWY MOTOR WZROSTU W EUROPIE. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA TRWAŁEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.

Dokument ten został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze, a jego uszczegółowieniem jest pożądana wizja Polski w roku 2025. Strategia określa podstawy i związki dla rozwoju wiążące politykę społeczną, gospodarczą, ochrony środowiska oraz gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce. Cel nadrzędny wyznaczyła koncepcja trwałego i zrównoważonego rozwoju wraz z przyjętym paradygmatem ładu społecznego, opartym na poszanowaniu praw człowieka, akceptacji wartości rodziny, realizacji zasady subsydiarności oraz dbałości państwa o wspólne dobro, o tożsamość narodową i suwerenność.

Dokument Polska 2025 zakłada upodabnianie się struktury gospodarki polskiej do struktury gospodarek w wysoko rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. Jednak z uwagi na odmienność uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych w stosunku do innych państw członkowskich założono, że realizacja i ew. weryfikacja stworzonych celów i zadań strategii będzie uzależniona od indywidualnej polityki państwa polskiego. Pomimo otwartego charakteru, strategia uzyskała jednocześnie status dokumentu nadrzędnego nad wszelkimi dokumentami planistycznymi, strategiami krótko i średnio terminowymi, politykami i programami sektorowymi opracowywanymi przez organy administracji publicznej. Kontekst zasady zrównoważonego rozwoju został ujęty m.in. w odniesieniu do procesów związanych z rozwojem społeczno – gospodarczym, który powinien dokonywać się w sposób jak najmniej zagrażający środowisku, przy czym pojęcie „środowiska” rozumiane jest tutaj szeroko, gdzie elementem środowiska jest nie tylko świat przyrodniczy, ale również człowiek – jako integralna jego część. W konsekwencji, jako jeden z priorytetów, wskazano sukcesywne eliminowanie działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz promowanie gospodarowania „przyjaznemu” środowisku, zmianę modelu produkcji i modelu konsumpcji oraz przywracanie środowiska do właściwego stanu wszędzie tam, gdzie nastąpiło naruszenie równowagi przyrodniczej. Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego jest bowiem jednym z niezbędnych warunków do zapewnienia człowiekowi egzystencji w czystym i naturalnym środowisku, które stanowi jednocześnie element dynamicznego rozwoju społeczno – gospodarczego.

➤ POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który poprzez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowiska naturalnego. Wśród priorytetów polityki ekologicznej zawarto m.in. następujące działania:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,

- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, głównej przyczyny powstawania smogu.

Ponadto, w związku z coraz częstszym występowaniem na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych oraz susz ważne będzie podejmowanie działań związanych z **adaptacją do zmian klimatu**. Celem jest przeciwdziałanie **miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni** oraz powszechniejsze **retencjonowanie wody** na terenach miast i wsi.

➤ STRATEGIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NA LATA 2021–2030

16 lutego 2021 roku rząd przyjął **Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami** na lata 2021–2030 (publikacja w dniu 25.02.2021 r. w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", poz. 218)

Opracowanie i przyjęcie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami stanowi wypełnienie jednego z podstawowych warunków horyzontalnych finansowania polityki spójności UE w latach 2021-2027, jakim jest implementacja postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych. Opracowanie Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami wynika również z zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2021 (z perspektywą do 2030 r.), przyjętej uchwałą Rady Ministrów z 14 lutego 2017 r.

Realizacja działań zawartych w **Strategii** ma umożliwić osobom z **niepełnosprawnościami** niezależne życie społeczne oraz zawodowe i pełny udział we wszystkich jego sferach. Celem głównym Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami jest włączenie osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami w życie społeczne i zawodowe, a tym samym zagwarantowanie im praw określonych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Dokument uwzględnia postulaty środowiska osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i zakłada kompleksowe, horyzontalne, ponadsektorowe podejście polityki publicznej do wsparcia osób z niepełnosprawnościami, uwzględniające ich potrzeby w zakresie niezależnego życia i włączenia społecznego. Na podstawie diagnozy stanu faktycznego wskazano 8 obszarów priorytetowych Strategii, dla których sformułowano następujące działania:

- **„Niezależne życie”**, Działania, których nadrzędnym celem jest zagwarantowanie osobom z niepełnosprawnościami prawa do niezależnego życia wynikającego z artykułu 19 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych
- **„Dostępność”**. Jest to z podstawowych warunków uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Stanowi ona o możliwości wykonywania ról społecznych i prowadzenia niezależnego życia tej grupy

osób. Oznacza również, że osoby niepełnosprawne mają na równych prawach dostęp do środowiska fizycznego, budynków, transportu, technologii i systemów informacyjno – komunikacyjnych oraz innych obiektów i usług. Dlatego też w tym obszarze priorytetowym Strategii przewidziano działania mające na celu poprawę dostępności przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami oraz poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami w zakresie mobilności (zgodnie z art. 9 i 20 Konwencji).

- **„Edukacja”**. Podstawowym warunkiem skutecznej aktywizacji społecznej i zawodowej w przypadku osób z niepełnosprawnościami jest również dostęp do systemu kształcenia. Działania w tym obszarze służyć będą wdrożeniu postanowień art. 24 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, który wskazuje na obowiązek realizacji prawa osób z niepełnosprawnościami do edukacji bez dyskryminacji, na zasadach równych szans, z zapewnieniem włączającego systemu kształcenia.
- **„Praca”**. Praca pełni w życiu osób z niepełnosprawnościami trzy ważne funkcje: rehabilitacyjną, socjalizacyjną (więzi społeczne, rozwój osobowości człowieka, satysfakcja i samorealizacja) i dochodową. Istotnego znaczenia nabierają działania mające skutkować większą aktywnością zawodową i większymi możliwościami zatrudnienia osób niepełnosprawnych, stosownie do art. 27 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.
- **„Warunki życia i ochrona socjalna”**. Głównym celem działań w ramach tego priorytetu, zgodnie z treścią art. 28 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom odpowiednich warunków życia, włączając w to zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych i materialnych oraz niezbędną ochronę socjalną. Działania w ramach priorytetu „Warunki życia i ochrona socjalna” obejmują zwalczanie ubóstwa osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych.
- **„Zdrowie”**. W ramach tego obszaru którego zaplanowano działania służące realizacji przez Polskę zobowiązań wynikających z Konwencji (art. 25), w szczególności w zakresie zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami opieki zdrowotnej, dostępu do usług i programów zdrowotnych biorących pod uwagę ich szczególne wymagania i potrzeby w zakresie profilaktyki zdrowotnej, zapobiegania wtórnym powikłaniom i pogorszeniu stanu zdrowia, rehabilitacji medycznej oraz optymalizacji jakości funkcjonowania.
- **„Budowanie świadomości”**. Obszar, który wynika bezpośrednio z artykułu 8 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, który zobowiązuje państwo – stronę Konwencji do podjęcia natychmiastowych, skutecznych i odpowiednich działań mających na celu podniesienie świadomości społeczeństwa, w tym na poziomie rodziny.
- **„Koordynacja”**. Wdrożenie nowej polityki państwa na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami wymaga odpowiedniej reformy instytucjonalnej służącej naprawie zdiagnozowanych problemów systemowych. Celem działań zaprojektowanych w ramach priorytetu Koordynacja jest stworzenie ram zapewniających spójność systemu i rozwój współdziałania instytucji zajmujących się problematyką osób z niepełnosprawnościami. Do działań tych należy m.in. reforma systemu orzekania o niepełnosprawności, opracowanie i przyjęcie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja działań zaprojektowanych w ramach poszczególnych priorytetów „Strategii na rzecz Osób

z Niepełnosprawnościami 2021-2030” pozwoli na ustanowienie ram całościowej polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych, zgodnie z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Przełoży się też na zaplanowany wzrost współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Oprócz powyższych dokumentów, szczególne znaczenie w kształtowaniu nowej polityki ekologicznej mają m.in.:

- **Krajowy plan gospodarki odpadami,**
- **Krajowy program zwiększenia lesistości,**
- **Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych,**
- **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej.**

4. Dokumenty na poziomie regionalnym:

➤ STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030”

Strategia Rozwoju Województwa to podstawowy i najważniejszy dokument samorządu województwa, którego zadaniem jest określenie celów i kierunków polityki regionalnej. Opracowanie strategii rozwoju jest nie tylko ustawowym obowiązkiem samorządu województwa, ale przede wszystkim niezbędnym i koniecznym warunkiem dla zapewnienia regionowi podstaw do zrównoważonego i stabilnego rozwoju w długofalowej perspektywie. Zarysowane w dokumencie cele i kierunki wskazują drogę oraz narzędzia pozwalające na istotne zmiany gospodarcze prowadzące do pobudzenia tempa rozwoju gospodarczego regionu w oparciu o dynamicznie rozwijający się sektor przedsiębiorstw innowacyjnych. Strategia „Śląskie 2030” odpowiada również na wyzwania demograficzne stojące przed województwem śląskim. Dotyczą one w głównej mierze starzenia się społeczności regionu oraz malejącej liczby mieszkańców co jest wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz procesów migracyjnych. Strategia rozwoju jest narzędziem realizacji polityki rozwoju województwa i wypracowanym konsensusem pomiędzy interesami różnych aktorów regionalnych, różnymi celami rozwoju wszystkich partnerów, a także uwarunkowaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które determinują działania prowadzone w regionie. Stanowi informację o prowadzonej polityce rozwoju zarówno dla mieszkańców regionu jak i dla innych partnerów: województw, administracji rządowej, oraz inwestorów chcących podjąć działania w regionie.

Uchwałą Nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r. przyjęta została Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

➤ PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjęty Uchwałą nr V/26/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r., jest dokumentem o charakterze strategicznym dla kształtowania przestrzeni województwa, określającym koncepcję podstawowych elementów przyszłej struktury przestrzennej województwa i powiązań funkcjonalnych między jego elementami. Plan formułuje zasady realizujące politykę przestrzenną województwa i organizujące jego strukturę przestrzenną, a ponadto uwzględnia ustalenia Strategii

Rozwoju Województwa Śląskiego oraz ustalenia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju i programy zawierające zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Plan jest adresowany do szerokiego grona odbiorców, obejmującego podmioty samorządowe, rządowe i pozarządowe, środowiska gospodarcze, stowarzyszenia, organizacje społeczne oraz wszystkich obywateli zainteresowanych.

Podstawą formułowania ustaleń Planu jest zasada równoważenia rozwoju województwa, zakładająca spójność środowiska przyrodniczego, społecznego i gospodarczego. Nadrzędnym celem tego dokumentu winno być zatem integrowanie działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi środowiska naturalnego oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Wśród uniwersalnych priorytetów zagospodarowania przestrzennego w planie tym uwzględnia się w szczególności: wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także wymagania osób niepełnosprawnych, wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury, walory ekonomiczne przestrzeni i prawo własności, potrzeby obronności i bezpieczeństwa państw w krajowych i wojewódzkich.

Wizja określona w dokumencie: „Województwo śląskie będzie regionem o nowoczesnej gospodarce, wykorzystującym kreatywność jego mieszkańców i wzmacniającym istniejące potencjały gospodarcze i środowiskowe, zapewniającym równość życiowych i rozwojowych szans przy poszanowaniu zasady zrównoważonego i trwałego rozwoju”.

➤ **PROGRAM OCHRONA ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

Program Ochrona Środowiska, przyjęty został przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr VII/5/1/2024 z dnia 23 września 2024 r. Dokument stanowi narzędzie służące do realizacji polityki ekologicznej województwa śląskiego wyznaczając ramy transformacji w najważniejszych komponentach środowiska oraz jest kontynuacją poprzedniego „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024”, który przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/11/8/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r. W Programie określono cele i zadania przypisane do dziesięciu obszarów ochrony środowiska w perspektywie do 2030 roku.

Głównym celem Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska na terenie województwa śląskiego, ograniczenie negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Cele oraz kierunki interwencji określone w Programie są tożsame z celami przyjętymi w krajowych i wojewódzkich dokumentach strategicznych ze szczególnym uwzględnieniem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” oraz Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030).

➤ **PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2023-2028**

Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr VII/6/8/2024 z dnia 21 października 2024 roku przyjął Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028.

Plan gospodarki odpadami zawiera między innymi: analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami, prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, cele w zakresie gospodarki odpadami, kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami, harmonogram, określenie wykonawców i sposobu finansowania oraz przewidywane koszty zadań wynikających z przyjętych kierunków działań, wskazanie instalacji komunalnych na obszarze województwa, informację o strategicznej ocenie oddziaływania Pgowś2028 na środowisko, określenie sposobu monitoringu i oceny wdrażania Pgowś2028 pozwalającego na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w Pgowś2028.

5. Dokumenty na poziomie powiatowym:

➤ STRATEGIA ROZWOJU POWIATU BIELSKIEGO

Strategia Rozwoju Powiatu Bielskiego 2021+, została przyjęta przez Radę Powiatu, uchwałą Nr VI/33/287/21 w dniu 30 września 2021 r. **Wizja rozwoju:**

Powiat bielski stwarza atrakcyjne warunki rozwoju osobistego, zawodowego i społecznego. W pełni wykorzystuje swój potencjał rozwijając profil turystyczny i przemysłowo-usługowy, jest przyjazny mieszkańcom, dostępny i otwarty na nowe inicjatywy. Stanowi modelowy przykład zielonej transformacji energetycznej i gospodarczej, a wzrastająca jakość dostępnych usług publicznych, stan infrastruktury i poziom aktywności mieszkańców to przykład dobrych praktyk rozwojowych dla samorządów powiatowych.

5. Dokumenty na poziomie lokalnym:

➤ STRATEGIA ROZWOJU GMINY CZECHOWICE-DZIEDZICE DO ROKU 2030

Strategia Rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice do 2030 roku została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Czechowicach – Dziedzicach Nr LVI/661/22 z dn. 29 listopada 2022 r. Strategiczne i operacyjne cele rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym wraz z kierunkami działań podejmowanych dla osiągnięcia tych celów:

Cel strategiczny 1. AKTYWNY MIESZKANIEC.

Cel strategiczny 2. ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA.

Cel strategiczny 3. ATRAKCYJNE ŚRODOWISKO:

Cel operacyjny 3.1.	Kierunki działania:
Budowa samowystarczalności energetycznej oraz poprawa jakości powietrza i wspieranie efektywności energetycznej	3.1.1. Pozyskiwanie energii z osadów ściekowych oraz odpadów (produkcja energii elektrycznej i ciepłej w procesie spalania biogazu), 3.1.2. Zwiększenie udziału OZE w miksie energetycznym gminy – tworzenie farm fotowoltaicznych przez przedsiębiorstwa miejskie, wprowadzanie rozwiązań z zakresu geotermii i energetyki opartej o wodór, 3.1.3. Stworzenie lub udział w klastrze energii / społeczności energetycznej, 3.1.4. Zwiększanie efektywności energetycznej oświetlenia miejskiego,

	3.1.5. Wspieranie mieszkańców w wymianie nieefektywnych źródeł ciepła, w budowie instalacji OZE i termomodernizacji domów, 3.1.6. Termomodernizacja oraz budownictwo pasywnych i niskoenergochłonnych budynków publicznych, 3.1.7. Zwiększanie niskoemisyjności transportu i mobilności miejskiej oraz optymalizacja planów komunikacji miejskiej w celu redukcji natężenia ruchu, w tym poprawa przejezdności dróg i tworzenie infrastruktury dla ruchu niezmotywowanego.
Cel operacyjny 3.2. Ochrona i zachowanie przyrody, różnorodności biologicznej i zielonej infrastruktury oraz ograniczanie presji na środowisko	Kierunki działania: 3.2.1. Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz ochrony i promocji bioróżnorodności na terenie gminy, 3.2.2. Zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (w tym identyfikacja i zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych roślin i zwierząt), 3.2.3. Zielona infrastruktura wzmacniająca jakość ekologiczną terenów, 3.2.4. Kontynuacja inwestycji infrastrukturalnych – rozwój i modernizacja infrastruktury wodno – kanalizacyjnej oraz gazowej.
Cel operacyjny 3.3. Przystosowanie do zmian klimatu i zwiększenie odporności na klęski żywiołowe	Kierunki działania: 3.3.1. Przygotowanie i wdrożenie planu adaptacji do zmian klimatu, 3.3.2. Profilaktyka przeciwpowodziowa, w tym budowa zielono – błękitnej infrastruktury (zatrzymywanie wody i zwiększanie powierzchni terenów zielonych oraz obszarów biologicznie czynnych w mieście), 3.3.3. Zazielenienie przestrzeni i obiektów publicznych oraz tworzenie nowych terenów zielonych (dachy przystanków, zielone ściany i dachy budynków), 3.3.4. Wyposażenie jednostek ratowniczych w wysokospecjalistyczny sprzęt.
Cel operacyjny 3.4. Optymalizacja gospodarki odpadami i efektywne wykorzystanie zasobów	Kierunki działania: 3.4.1. Działania prowadzące do minimalizowania kosztów gospodarki odpadami dla mieszkańców (np. wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym, zmniejszanie powstawania odpadów w tym odpadów żywnościowych, ponowne użycie, recykling), 3.4.2. Prowadzenie i rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym promowanie skutecznej segregacji (np. przez konkursy z nagrodami dla osiedli i sołectw), 3.4.3. Wdrażanie nowych rozwiązań inwestycyjnych np. przetwarzanie odpadów w energię, 3.4.4. Efektywne zarządzanie wodą - ujęcia, uzdatnianie, dostawa i magazynowanie.

Cel strategiczny 4. UPORZĄDKOWANA PRZESTRZEŃ.

➤ **PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CZECHOWICE-DZIEDZICE NA LATA 2025-2028**

„Program ochrony środowiska dla gminy Czechowice-Dziedzice na lata 2025-2028”, został przyjęty przez Radę Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach dnia 17 września 2024 r. uchwałą Nr VI/67/2024. Program ten jest narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminie, czyli stworzenia warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem.

Celem Miejskiego Planu Adaptacji jest podniesienie odporności miasta na zjawiska klimatyczne z uwzględnieniem prognozowanej ich zmienności. W MPA zawarta jest m.in. ekspercka diagnoza oraz program działań adaptacyjnych.

➤ **MIEJSKI PLAN ADAPTACJI CZECHOWIC-DZIEDZIC DO ZMIAN KLIMATU**

Miejski Plan Adaptacji Czechowic-Dziedzic do zmian klimatu, został przyjęty przez Radę Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach dnia 27 stycznia 2026 r., uchwałą Nr XXVI/261/26. Określa on lokalne kierunki działań w zakresie ochrony przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, ograniczania miejskiej wyspy ciepła oraz promowania błękitno-zielonej infrastruktury.

➤ **PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI NA TERENIE GMINY CZECHOWICE - DZIEDZICE**

„Program ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy Czechowice-Dziedzice”, został przyjęty przez Radę Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach dnia 28 stycznia 2020 r., a następnie zmieniony uchwałą Nr XXXIV/413/21 z dnia 23.03.2021 r. Program ten pozwala na:

- gromadzenie danych dotyczących skali możliwych działań inwestycyjnych w zakresie ograniczenia zużycia energii cieplnej,
- ocenę dostępnych kierunków działań w obszarze techniczno-technologicznym (wymiana nieefektywnych źródeł ciepła na nowe, wysokosprawne i niskoemisyjne jednostki, zastosowanie
- odnawialnych źródeł energii wspomagających procesy wytwarzania energii w budynkach mieszkalnych),
- wskazanie podstawowych parametrów ekonomicznych związanych z realizacją zadań (wartość nakładów inwestycyjnych, źródła finansowania, oszczędności w kosztach ogrzewania, okres zwrotu poniesionych wydatków),
- wyznaczenie spodziewanych efektów energetycznych i ekologicznych,
- wskazanie narzędzi monitoringu wdrażania zaproponowanych działań.

III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I LOKALIZACJA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

Projektem planu miejscowego objęto teren położony na osiedlu „Południe” w południowej części Czechowic-Dziedzic o powierzchni ok. 18,31 ha, szczegółowo określony granicami w załączniku graficznym projektu planu. Teren objęty analizą w przeważającej części nie jest zainwestowany oraz nie jest zagospodarowany. Nową zabudowę

mieszkaniową jednorodzinną wyznacza się od wschodu (rejon ul. Napierskiego). W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Drogi gminne przylegające do terenu objętego opracowaniem – ul. Lipowska, ul. Napierskiego są uzbrojone w sieć wodociagową, kanalizacyjną, energetyczną oraz częściowo w sieć gazową. Na obszarze projektu planu usytuowany jest zbiornik wodny – otoczony zagajnikiem. W celu zachowania ekosystemu tych terenów, w projekcie planu wyznacza się tereny wód powierzchniowych śródlądowych wraz z otoczeniem o przeznaczeniu zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej oraz tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej.

Ryc. Zdjęcia obszaru objętego opracowaniem mpzp - teren 2WS
Źródło: opracowanie własne na podst. <https://www.google.pl/maps>

Ryc. Obszar objęty opracowaniem mpzp
Źródło: opracowanie własne na podst. <https://www.google.pl/maps>

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKOWA OBSZARU

1. Położenie fizyczno – geograficzne oraz rzeźba terenu (geomorfologia)

Pod względem fizjograficznym obszar gminy Czechowice-Dziedzice położony jest w prowincji: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, w podprowincji Podkarpacie Północne (512), makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), w mezoregionie Dolina Górnej Wisły (512.22). Podział ten jest bardzo widoczny w uwarunkowaniach geologicznych, rzeźbie terenu i pozostałych warunkach przyrodniczych.

W głębokim podłożu analizowanego obszaru występują margle, piaskowce i łupki jednostki podśląskiej przynależące już do facji budującej Beskidy i całe Karpaty, wiek tych warstw to kreda. Na powierzchni terenu występują pokrywy lessów deponowanych tu w okresie Zlodowacenia Północnopolskiego. Dodatkowo na fragmencie terenu znajdują się dolinki niewielkiego ciek, gdzie na pokrywach lessowych występują holocenyckie namuły.

2. Warunki hydrogeologiczne. Hydrografia terenu

2.1. Zasoby wodne – wody podziemne

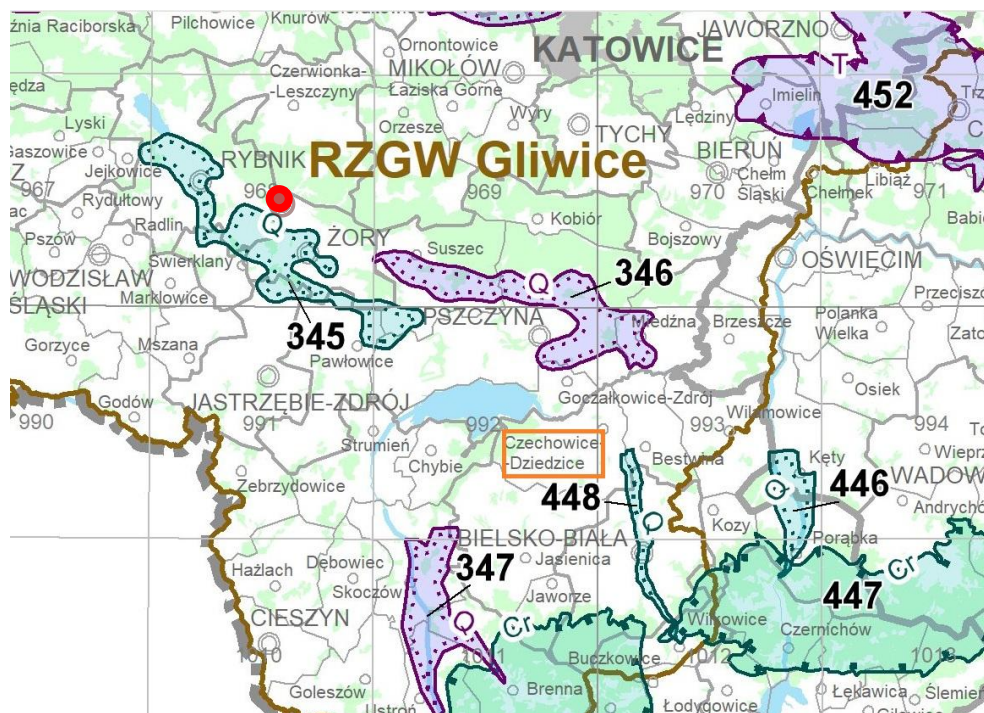
Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Bielsko-Biała4 i ark. Cieszyn 5 tereny objęte analizą leży w Regionie Karpackim XXIII, w Podregionie Zewnątrz karpackim XXIII. Natomiast według regionalizacji hydrogeologicznej GZWP zgodnej z koncepcją A. S. Kleczkowskiego (1988) należy do prowincji hydrogeologicznej górskiej-wyżynnej, do pasma zbiorników Wyżyn Polskich.

Gmina posiada duże zasoby wód podziemnych, ujmowanych dzięki licznym ujęciom studziennym o niewielkiej wydajności (3-12 m³/h). Spośród wód podziemnych występujących w rejonie Czechowice-Dziedzic znaczenie gospodarcze mają wody zalegające w utworach tworzących czwartorzędowe i trzeciorzędowe piętra wodonośne.

Głównym poziomem wodonośnym są utwory dolnego czwartorzędu. Stanowi on Użytkowy Poziom Wód Podziemnych (UPWP) obejmujący swym zasięgiem tzw. Rejon Małej Wisły. W jego obrębie wydzielonych jest kilka Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), jednak żaden z nich nie znajduje się na terenie gminy. Zbiorniki czwartorzędowe występują w porowych utworach piaszczystych i żwirowych, lokalnie zaglinionych. Zbiorniki te związane są przede wszystkim z systemem kopalnych i współczesnych dolin rzecznych. Występują one w zasięgu wodnolodowcowych i fluwialnych utworów rzek. Wody tego piętra charakteryzują się występowaniem różnych typów począwszy od naturalnych dla tego typu ośrodków HCO₃-Ca, HCO₃-Ca-Mg poprzez HCO₃-SO₄-Ca, HCO₃-SO₄-Ca-Mg, HCO₃-SO₄-Ca- Mg-Na aż do wielojonowych.

Cześć zakładów przemysłowych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice zasilana jest w wodę ze studni głębinowych i kopanych, stanowiących również rezerwę dla mieszkańców w przypadku ograniczenia dostaw wody. Dolny poziom czwartorzędu charakteryzuje miąższość od 2,5 do 49 m, średni współczynnik filtracji K=20 m/d, są to wody słodkie o niskiej mineralizacji od 0,2 do 0,6 g/dm³. Górny czwartorzędowy poziom wodonośny jest raczej słabo zawodniony, jego zwierciadło ma z reguły swobodny charakter, w związku z czym ma on znikome znaczenie dla zaopatrzenia Gminy w wodę. Utwory karbonu i trzeciorzędu są zasobne w wody silnie zasolone.

Na obszarze analizowanym nie występują główne zbiorniki wód podziemnych.

Ryc. Fragment Mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych
Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/psh/psh-2/ochrona-wod-podziemnych.html>

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), implementowaną ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych. W odniesieniu do wód podziemnych (art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne) celem środowiskowym jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;

ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych obszar gminy Czechowice-Dziedzice znajduje się w obrębie trzech jednolitych części wód podziemnych:

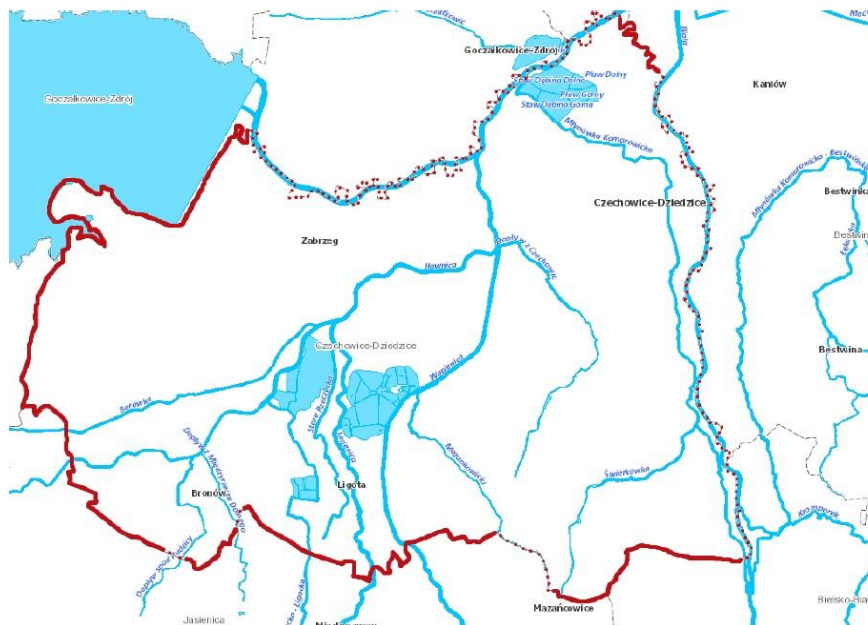
- nr 157 (PLGW2000157) – zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych,
- nr 162 (PLGW2000162) – niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych,
- nr 163 (PLGW2000163) – zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Analizowany teren znajduje się w obrębie JCWPd nr 163.

2.2. Zasoby wodne – wody powierzchniowe

Obszar gminy Czechowice-Dziedzice należy do prawostronnego dorzecza Wisły. Głównymi rzekami gminy są: Wisła, Biała oraz Iłownica wraz ze swoimi dopływami Wapienicą oraz Jasienicą. Wschodnią granicę gminy stanowi rzeka Biała. Wisła przepływa w północnej części gminy, stanowiąc wraz ze Zbiornikiem Goczałkowickim jej północną granicę. 60% powierzchni gminy jest odwadnianie przez Iłownicę z dopływami Jasienicą i Wapienicą. Pozostałe 40% przypada w równym stopniu na Białą oraz bezpośredni odpływ do Wisły.

Cechą charakterystyczną Czechowic-Dziedzic jest stosunkowo duży udział powierzchniowy wód stojących (zbiorników wodnych, sztucznych stawów hodowlanych i oczek wodnych), które zajmują łącznie 6,4% całkowitej powierzchni gminy. Okazały kompleks stawów hodowlanych znajduje się w widłach rzek Wapienicy i Jasienicy (sołectwo Ligota) – największym z nich jest staw o nazwie Sokół. W pobliżu, w widłach Iłownicy i Jasienicy, istnieje drugi duży kompleks stawów ze stawem o nazwie Hałcnowiec. W północno-wschodniej części Gminy (Renardowice, Kolonia Żebracz) położone są stawy: Dębina, Pław Dolny Górny, Przemysłowy (Kopalniok), a także Powyżka, Błażkowiec, Marianki oraz Stawy Dworskie. Stawy pełniące funkcje hodowlane zlokalizowane są również na obszarze Trzemszy, Toczkwic i Zabiela.

Ryc. Wody powierzchniowe na terenie gminy Czechowice-Dziedzice
Źródło: wody.iskok.gov.pl

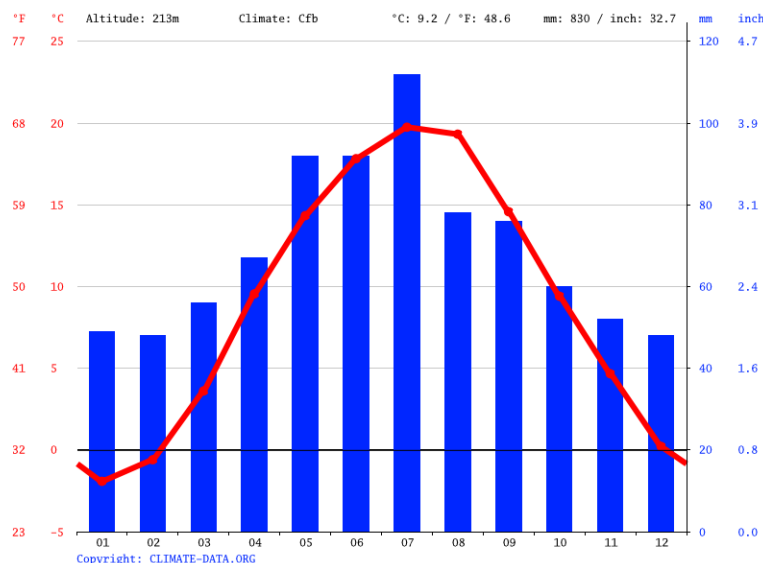
W granicach obszaru objętego planem przebiega **potok Świerkówka** do którego od strony zachodniej wpływa ciek wodny - **Potok Bakalska**. Ponadto w obszarze planu usytuowane są 4 stawy wraz z zagajnikami. W celu zachowania ekosystemu tych terenów, w projekcie planu wyznacza się tereny wód powierzchniowych śródlądowych wraz z otoczeniem o przeznaczeniu zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej.

3. Klimat i warunki meteorologiczne

Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej R. Gumińskiego analizowane tereny leżą na pograniczu dzielnic częstochowsko-kieleckiej (XV), tarnowskiej (XVI), podsudeckiej (XVIII) i podkarpackiej (XIX). Czechowice - Dziedzice leżą w dzielnicy XVI-tarnowskiej. Dzielnica ta wciska się wąskim pasem wzdłuż doliny Wisły między dzielnice XV-częstochowsko-kielecką i XIX- podkarpacką⁹.

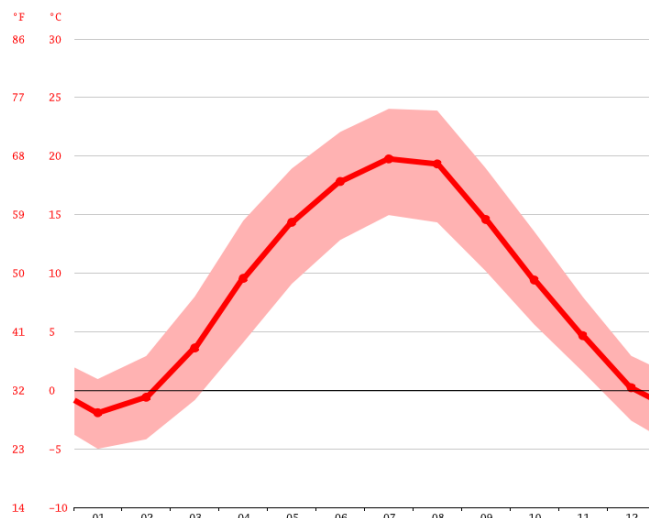
Równoleżnikowy układ Kotliny Oświęcimskiej umożliwia napływ zarówno wilgotnych mas powietrza z zachodu znad Atlantyku jak i suchych kontynentalnych ze wschodu. Objawia się to typem klimatu przejściowego o dużej zmienności warunków pogodowych. Istotne znaczenie dla warunków pogodowych ma położenie gminy w pobliżu Bramy Morawskiej, obniżenie której umożliwia napływ wilgotnych i ciepłych mas powietrza z południowego - zachodu. Bliskie położenie wyniesionego obszaru górskiego Karpat wpływa na podniesienie sum opadów, układ wiatrów i stosunki termiczne. Parametry charakteryzujące warunki klimatyczne dzielnicy:

- średnia temperatura roku 8,0°C
- średnia roczna suma opadów ok. 840 mm (max.1156)
- średnia temperatura lipca 17,1°C
- średnia temperatura stycznia -2,6°C
- średnie prędkości wiatrów 2,4 – 5,4 m/s
- przeważające kierunki wiatrów zachodnie (50%), wschodnie (ok.30%)
- długość zalegania pokrywy śnieżnej 60-80 dni
- liczba dni z przymrozkami 100-150 dni - liczba dni mroźnych 50 dni
- długość okresu wegetacyjnego 200-215 dni.

Ryc. Wykres klimatyczny miasta Czechowice-Dziedzice

Źródło: <https://pl.climate-data.org>

Ryc. Wykres temperaturowy miasta Czechowice-Dziedzice.

Źródło / <https://pl.climate-data.org>

4. Zasoby przyrodnicze – szata roślinna i świat zwierzęcy

Flora:

Obszar opracowania miejscowego planu stanowi fragment Remizy leśnej „Bażaniec”. W remizie leśnej „Bażaniec” dominuje łęg jesionowo-wiązowy oraz zbiorowiska ziołorośli. Występuje tam wiele cennych, rzadkich oraz objętych ochroną gatunków roślin: skrzyp olbrzymi, bluszcz pospolity, kalina koralowa.

Wzdłuż potoku Bakalska oraz zasilanej przez niego Świerkówki w Czechowicach-Dziedzicach występuje typowa roślinność łęgowa, nadbrzeżna oraz podmokła, charakterystyczna dla mniejszych cieków Doliny Górnej Wisły. Ponieważ potok przepływa przez obszary częściowo zurbanizowane oraz rolnicze, szata roślinna zmienia się na jego biegu. Na silnie podtopionych gruntach podłoże porastają gęste darnie mchów. W granicach opracowania brzegi potoku oraz stawów (1WS, 2WS, 3WS) są siedliskiem dla gatunków drzewiastych, które stabilizują grunt korzeniami:

- Wierzby i olchy: Dominują tu wierzba krucha, wierzba szara oraz olsza czarna, tworzące wąskie pasy zarośli łęgowych.
- Krzewy: Powszechny jest bez czarny oraz dzika róża, zasiedlające suchsze fragmenty skarp potoku.

W miejscach wolniejszego przepływu wody i na zabagnionych brzegach wykształcają się zbiorowiska roślin wilgociolubnych:

- Trzcinowiska i trawy: Masowo występuje tu trzcina pospolita, mozga trzcinowata oraz manna mielec.
- Byliny: Wiosną i latem spotkać można kosaćca żółtego, knieć błotną (kaczeńca) oraz rzeżuchę łąkową.

Fauna

Liczne miedze i skarpy śródpolne na obrzeżach miasta oraz fragmenty leśne stanowią ostoje zwierząt, szczególnie zwierzyny łownej, gryzoni i ptaków. W południowej części miasta spotkać sarny, rzadziej jelenie, dziki, lisy, zające, bażanty czy kuropatwy. W terenach otwartych częste są skowronki, pokrzewki, pliszki, świergotki kawki, słowiki, wróble, natomiast lasy są miejscem schronienia dla rzadkich, puszczańskich gatunków ptaków, takich jak kania czarna i bocian czarny. Ichthiofaunę wód płynących w obrębie miasta stanowią pstrąg potokowy, strzebla, śliz, brzana, brzanka, świnka, kleń i inne.

Remiza leśna „Bażaniec” w Czechowicach-Dziedzicach stanowi kluczową ostoję bioróżnorodności fauny, pełniąc funkcję naturalnego schronienia, żerowiska oraz ważnego węzła i korytarza ekologicznego. Obszar ten, ze względu na dużą wilgotność lasu łęgowego i bliskość cieków wodnych, sprzyja herpetofaunie: ropucha szara oraz ropucha zielona. Można tu spotkać dzikie ssaki poszukujące kryjówek w gęstym jarze: jeż wschodni, sarna europejska, ryjówka aksamitna. Ponadto występuje tutaj bogata fauna ślimaków i liczne gatunki owadów powiązane z ekosystemem starodrzewu jesionowo-wiązowego.

5. Zasoby kulturowe i zabytki

Na terenach objętych planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Przy czym na terenach: 2 MNW, 2 KDD wyznacza się strefę „OW” obserwacji archeologicznej dla stanowiska archeologicznego (AZP 106-43/60), zlokalizowanego na terenie 2 MNW, dla których ustala się:

- prowadzenie robót budowlanych i ziemnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w przypadku odkrycia w trakcie prac ziemnych reliktywów kultury materialnej obowiązują przepisy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

6. Jakość powietrza

Stosownie do art. 85 ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Najbardziej uciążliwym czynnikiem jest emisja pyłów i szkodliwych gazów pochodząca z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest to, że powodowana jest przez liczne źródła wprowadzające do powietrza niewielkie ilości zanieczyszczeń. Duża ilość kominów o niewielkiej wysokości powoduje, że wprowadzanie

zanieczyszczenia do środowiska jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej. Źródłem emisji są także środki komunikacji, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych np. dróg, chodników oraz emisja napływowa z innych stref.

Zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego nazywamy wprowadzenie substancji stałych, ciekłych i gazowych, w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, wody, gleby lub spowodować inne szkody w środowisku. Różnorodne skutki wynikające z obecności zanieczyszczeń związane są z rodzajem szkodliwości oraz ich stężeniem. Wprowadzone do atmosfery zanieczyszczenia najogólniej dzielimy na pyły i gazy. Pyły podobnie jak para wodna, wpływają głównie na zmianę właściwości fizycznych powietrza. Chemiczne zmiany natomiast powodowane są przez gazy. Należy pamiętać, że o ile redukcja zanieczyszczeń pyłowych została na świecie w zasadzie opanowana, o tyle redukcja gazów wciąż jest nierozwiązywalnym problemem. Podstawową masę zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla CO_2 , powstający w trakcie wszelkiego typu procesów spalania paliw. Jako taki nie jest gazem toksycznym, jednakże jego wzrost stężenia w powietrzu przyczynia się w ok. 55% do efektu cieplarnianego.

Dwutlenek siarki SO_2 emitowany w wyniku spalania paliw zawierających siarkę – spalania węgla kamiennego i brunatnego głównie w procesach energetycznych. Jest związkiem szkodliwym dla organizmów żywych. W powietrzu SO_2 ulega dalszemu utlenianiu do SO_3 , który reagując z wodą daje kwas siarkowy będący bezpośrednią przyczyną kwaśnych deszczy. Zmniejszenie emisji SO_2 uzyskuje się przez zmniejszenie zużycia paliw, nowe techniki spalania, odsiarczanie paliw lub odsiarczanie spalin.

Dwutlenek azotu NO_2 , jest jednym z głównych zanieczyszczeń motoryzacyjnych; tlenki azotu, po utlenieniu w obecności pary wodnej, mają udział w tworzeniu kwaśnych deszczy i ich niszczącym działaniu. W warunkach wysokiego stężenia tego gazu w atmosferze, przy słonecznej pogodzie dochodzi pod wpływem energii światła słonecznego do przemian chemicznych i powstawania związków azotu z węglowodorami. W połączeniu z gazowymi węglowodorami tworzą w określonych warunkach atmosferycznych zjawisko smogu.

Tlenek węgla CO powstaje w wyniku procesu niepełnego spalania węgla, głównie w niskosprawnych kotłach i paleniskach węglowych. Jego źródłem są również spaliny samochodowe. Jest gazem toksycznym, ale jego istotne oddziaływanie jest lokalne. W przyrodzie nie odgrywa większej roli, gdyż szybko utlenia się do dwutlenku węgla. Powstawanie zanieczyszczeń pyłowych wiąże się nierozdzielnie ze wszystkimi procesami produkcyjnymi i procesami spalania. Szczególnie duże ilości pyłów powstają przy spalaniu paliw stałych. Ilość i charakterystyka pyłów, jakie powstają w procesie spalania paliw stałych zależy od rodzaju paliwa i warunków spalania.

Do zanieczyszczeń pyłowych zaliczane są pyły: ze spalania paliw, cementowo – wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo – grafitowe i sadza, węgla brunatnego, środków powierzchniowo – czynnych i polimerów oraz szczególnie niebezpieczne zanieczyszczenia pyłowe takie jak: chrom, rtęć, ołów, kadm, arsen, cynk, mangan i in. Do pyłów szczególnie toksycznych należą także węglowodory aromatyczne

(w tym rakotwórczy benzopiren). O stopniu szkodliwości pyłów decyduje ich stężenie w atmosferze, skład chemiczny i mineralogiczny. Z pyłów mineralogicznych najbardziej szkodliwy jest kwarc.

W działaniu na organizmy żywe obserwuje się występowanie zjawiska synergizmu, tj. działania skojarzonego, wywołującego efekt większy niż ten, który powinien wynikać z sumy efektów poszczególnych składników. Na stopień oddziaływania mają również wpływ warunki klimatyczne takie jak: temperatura, nasłonecznienie, wilgotność powietrza, prędkość wiatru. Oprócz szkodliwego oddziaływania na środowisko naturalne i zdrowie ludzi emisje zanieczyszczeń powodują straty gospodarcze.

Na stan powietrza na terenie Czechowic-Dziedzic mają wpływ następujące czynniki: emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych, niska emisja, emisja ze środków transportu i komunikacji, emisja transgraniczna (spoza terenu gminy) oraz emisja niezorganizowana.

Ocenę jakości powietrza na terenie gminy Czechowice-Dziedzice przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach tj.: Roczną ocenę jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2023.

Ocena przeprowadzona jest w pięciu wyodrębnionych strefach na terenie województwa śląskiego:

- strefa śląska (obejmująca gminę Czechowice-Dziedzice),
- aglomeracja górnośląska,
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- miasto Bielsko-Biała,
- miasto Częstochowa.

Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się poza terenem gminy Czechowice-Dziedzice. Najbliższa stacja pomiarowa zlokalizowana jest na terenie sąsiedniej gminy Goczałkowice-Zdrój w miejscowości Goczałkowice-Zdrój przy ul. Parkowej, gdzie prowadzone są ciągle automatyczne pomiary imisyjne stężeń tlenków azotu (NO, NO₂, NO_x), ozonu, benzenu oraz pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, a także pomiary parametrów meteorologicznych oraz w Bielsku-Białej przy ul. Kossak-Szczuckiej 19, gdzie prowadzone są ciągle automatyczne pomiary imisyjne stężeń tlenków azotu (NO, NO₂, NO_x), dwutlenku siarki (SO₂), ozonu, benzenu oraz pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, a także pomiary parametrów meteorologicznych.

7. Hałas

Hałasem przyjęto określać wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe, uciążliwe lub szkodliwe dźwięki oddziałujące na narząd słuchu i inne zmysły oraz części organizmu człowieka. Hałas stanowi zbiór dźwięków o różnych częstotliwościach i różnych wartościach ciśnienia akustycznego. Można przyjąć, że obecnie hałas jest oddziaływaniem najbardziej uciążliwym dla ludzi zamieszkałych w środowisku aglomeracji miejskiej. Ze względu na charakter oddziaływania hałasu na organizm człowieka, wyróżnia się hałas uciążliwy niewywołujący trwałych skutków w organizmie oraz hałas szkodliwy wywołujący trwałe skutki lub powodujący określone ryzyko ich wystąpienia.

Wyróżnia się również, np.: hałas aerodynamiczny, powstający w wyniku przepływu powietrza lub innego gazu oraz hałas mechaniczny, powstający wskutek tarcia i zderzeń ciał stałych, w tym głównie części maszyn. Stosowany jest także podział ze względu na środowisko, w którym hałas występuje. Hałas w przemyśle, zwany jest hałasem przemysłowym, hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, miejscach użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych – hałasem komunalnym, a w środkach komunikacji – hałasem komunikacyjnym.

Zagrożenie hałasem w Czechowicach-Dziedzicach wynika w głównej mierze z jego emisji pochodzącej z ciągów komunikacyjnych – hałas drogowy, kolejowy.

Docelowe zagospodarowanie obszaru objętego może się wiązać z minimalnym wzrostem hałasu. Bezpośredni, ale krótkotrwały charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą realizacji obiektów budowlanych w granicach terenów przeznaczonych w planie pod różne funkcje, będzie ona ograniczona do okresu prac budowlanych.

W zakresie ograniczania hałasu w mieście najważniejsze są dwa zadania – zmniejszanie hałasu lub izolacja przestrzenna od źródeł. W odniesieniu do zmniejszania hałasu najważniejsza jest poprawa organizacji ruchu samochodowego – usprawnienie połączeń autobusowych, dostępności pieszej i rowerowej podstawowych usług. Izolacja przestrzenna dotyczy przede wszystkim prawidłowego lokalizowania terenów i obiektów potencjalnie uciążliwych (zwłaszcza o funkcji przemysłowej), w odpowiednich odległościach od terenów przeznaczonych na pobyt ludzi (domy, szkoły itd.), jak też stosowania rozwiązań izolacyjnych np. ekranów akustycznych, zieleni izolacyjnej i ochronnej.

Projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć potencjalny wpływ na znaczące pogorszenie klimatu akustycznego. W związku z potencjalnym zwiększeniem się liczby zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej mogą wystąpić uciążliwości, które będą wynikały ze zwiększonego ruchu pojazdów osobowych. Projekt planu wprowadza dwie nowe drogi klasy dojazdowej (1KDD, 2KDD) oraz kilka nowych dróg wewnętrznych, które będą służyć do obsługi komunikacyjnej nowo projektowanych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* w art. 121 reguluje zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi, celem zapewnienia jak najlepszego stanu środowiska. W związku z tym wymagane jest:

- 1) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- 2) zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z art. 123 ustawy oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku leżą w gestii Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* określono:

- dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności;
- zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko;
- metody sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych oraz
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Najpowszechniej występującymi instalacjami emitującymi pole elektromagnetyczne są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne, a ponadto medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej. Pola elektromagnetyczne mogą także być pochodzenia naturalnego. Są to między innymi promieniowanie elektromagnetyczne Ziemi lub wyładowania elektryczne w czasie burzy. Nadmierne dawki promieniowania działają szkodliwie na wszystkie organizmy żywe, dlatego też ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska.

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości pól od 50Hz do 3000GHz.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Prowadzi on również, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

W obszarze objętym planem źródłami PEM są napowietrzne linie elektroenergetyczne linie średniego napięcia 15 kV.

9. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody i dyrektyw unijnych

9.1. Obszary NATURA 2000

Sieć obszarów Natura 2000 to program ochrony zasobów przyrodniczych wdrażany przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej. Jest to narzędzie zrównoważonego rozwoju, minimalizujące zagrożenia jakie niesie ze sobą postęp cywilizacji, wiążący się z intensywnym przekształcaniem ekosystemów. Program ma na celu ochronę, zachowanie oraz odtwarzanie najcenniejszych, rzadkich siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, a co za tym idzie zapewnienie człowiekowi dobrych warunków życia i rozwoju. Podstawą prawną tworzenia sieci jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE L z dnia 26 stycznia 2010 r.), Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk).

Sieć obszarów Natura 2000 łączy w sobie cechy obszarowej formy ochrony przyrody jak również ochrony gatunkowej. Ochronie podlegają tylko konkretne siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, ze względu na które obszar został powołany, a nie cały obszar w swoich granicach. Celem programu jest:

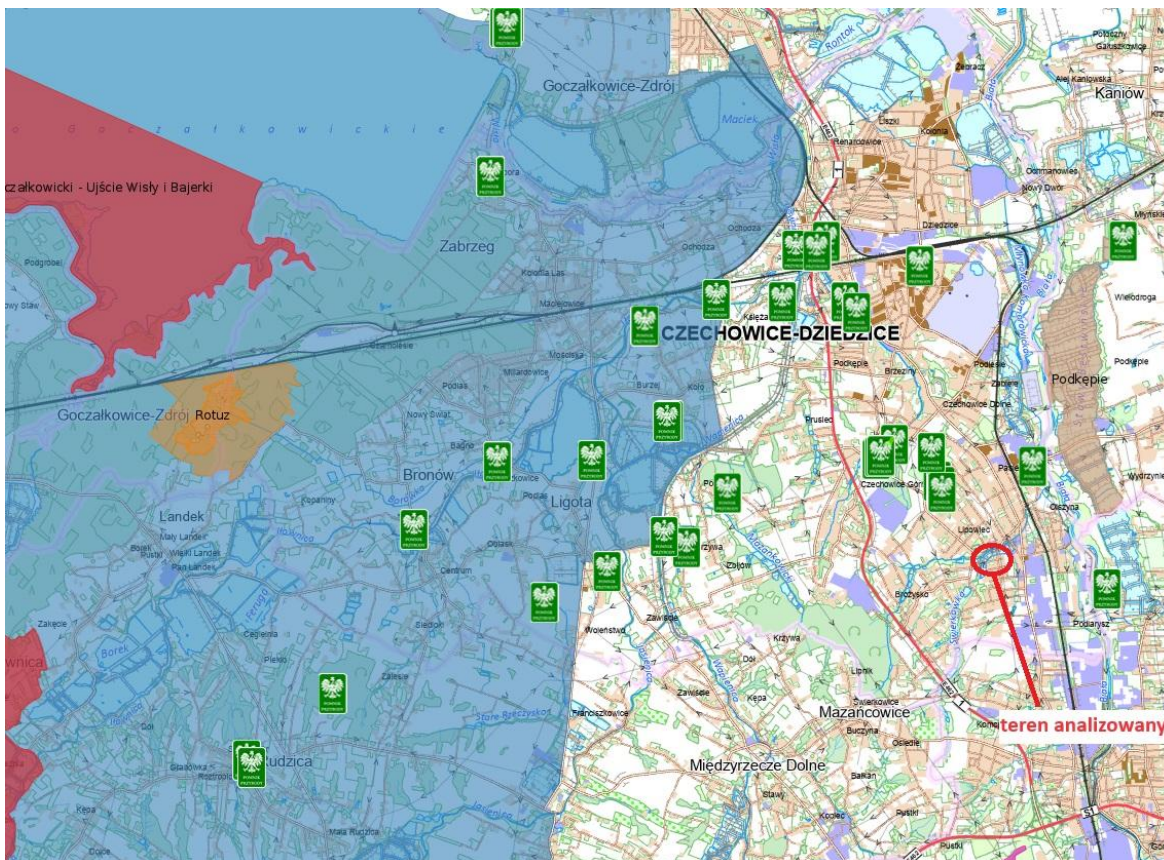
- zachowanie, utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku lub siedliska przyrodniczego;
- zachowanie integralności obszaru, czyli spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych, które warunkują trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych,
- zachowanie spójność sieci – powiązania między obszarami i ich roli jako korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację roślin i zwierząt.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabronione jest podejmowanie działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru, w tym: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar; wpłynąć negatywnie na gatunki; pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami. Przepis ten stosuje się także do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Każde przedsięwzięcie, działanie, które może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru, lub nie wynika z tej ochrony, wymaga przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Gmina Czechowice-Dziedzice posiada zasoby przyrodnicze o znaczeniu ponadregionalnym. Charakteryzuje się dużą różnorodnością i bogactwem form ukształtowania powierzchni. Obszar Gminy Czechowice-Dziedzice leży w obszarze dwóch obszarów Natura 2000: Zbiornik Goczałkowicki – Ujście Wisły i Bajerki oraz Dolina Górnej Wisły, rezerwatu przyrody Rotuz oraz obszaru chronionego krajobrazu Podkłępie.

Obszar analizowany położony jest w:

- znacznej odległości od: **Obszaru Natura 2000 – Dolina Górnej Wisły PLB240001; użytku ekologicznego Czechowicka Dolina Jaskrów; Obszaru Chronionego Krajobrazu Podkłępie.**

Ryc. Obszary Natura 2000 wokół terenu objętego planem

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Ostoja Dolina Górnej Wisły składa się z Jeziora Goczałkowskiego (zbiornik wody pitnej) i przyległych stawów (zbiorniki intensywnej hodowli karpia, a jesienią rejon polowań na ptactwo wodne) wraz z wpadającymi w tym miejscu prawobrzeżnymi dopływami Wisły. Stawy, założone ponad 600 lat temu, należą do najstarszych w Polsce stawów hodowlanych. Dziś, obok znaczenia gospodarczego, pełnią ważną funkcję ekologiczną: stanowią miejsce bytowania wielu cennych gatunków roślin i zwierząt wodno-błotnych, szczególnie na terenach pozbawionych zbiorników naturalnych. Teren ostoi jest gęsto zamieszkały, z zabudową pośród rozległych pól uprawnych (które stanowią prawie sześćdziesiąt procent powierzchni). Lasy i wody powierzchniowe zajmują po 16 procent powierzchni. Odnotowano tutaj występowanie co najmniej 29 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 8 gatunków znajdujących się w Polskiej Czerwonej Księdze. W okresie lęgowym obszar zasiedlany jest przez powyżej 1% krajowych populacji takich cennych i rzadkich ptaków, wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, jak: bączek, bąk, dzierzba czarnoczelna, rybitwa białowąsa, ślepowron (jeden z gatunków czapli - ptak gniazdujący w Polsce praktycznie tylko tutaj, w liczbie około 400 par) oraz wielu innych cennych gatunków ptaków. Jest również miejscem odpoczynku i zdobywania pokarmu dla bardzo licznych stad ptaków wodno-błotnych w czasie jesiennych i wiosennych wędrówek. Obszar ten ma rangę ostoi ptasiej o znaczeniu międzynarodowym. Występują tu następujące gatunki z załącznika I Dyrektywy Ptasiej:

bąk, bączek, ślepowron, szablodziób (2 pary w 2002 roku), mewa czarnogłowa, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna. Stawy rybne są także miejscem występowania zagrożonych roślin wodnych, takich jak: kotewka orzech wodny oraz grzybieńczyk wodny.

9.2. Pomniki przyrody

W myśl ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej i historycznej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami jak sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, głazy narzutowe, źródła, skałki, jaskinie, wodospady i inne.

Zgodnie z Centralnym Rejestr Form Ochrony Przyrody, udostępnionym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w mieście Czechowice-Dziedzice znajdują się 29 pomników przyrody, w tym 28 drzew pojedynczych i 1 aleja złożona z lip drobnolistnych.

Najstarszym pomnikiem przyrody w mieście jest **dąb szypułkowy „Bartek”**. Znajduje się on na wysokości ogrodzenia probostwa parafii pw. św. Katarzyny, niedaleko Pałacu Kotulińskich. Liczy 24 m wysokości, a obwód pnia wynosi 525 cm. Od 1954 roku podlega ochronie.

W granicach obszaru objętego planem nie występują pomniki przyrody, najbliższy pomnik przyrody jest zlokalizowany w odległości ok. 1,5 -2,0 km.

9.3. Obszary Chronionego Krajobrazu. Parki krajobrazowe. Rezerваты.

Na terenie gminy Czechowice-Dziedzice znajduje się **Obszar Chronionego Krajobrazu Podkęcie** w bardzo niewielkiej części tego obszaru (ok. 0.23-0.33 ha według różnych danych), a główne stawy znajdują się w gminie Bestwina. Jest to cenny przyrodniczo kompleks stawów hodowlanych położony w gminie Bestwina (częściowo w rejonie Czechowic-Dziedzic), ustanowiony w 1995/1998 roku. Chroni on rozległe stawy groblowe, które są ostoją dla ptactwa wodnego i wodno-błotnego, stanowiąc ważny korytarz ekologiczny między Bielskiem-Białą a Kaniowem.

Na obszarze Doliny Górnej Wisły, włączonej do Natury 2000, położony jest **rezerwat Rotuz** rozciągający się na pograniczu gminy Czechowice-Dziedzice i gminy Chybie. Jest to jedyny na terenie województwa śląskiego rezerwat torfowiskowy, będący ostoją gatunku zagrożonego w Polsce - turzycy bagiennej. Rezerwat o charakterze torfowiska niskiego i przejściowego ma wysokie walory naukowe, przyrodnicze i krajobrazowe unikatowe w skali województwa i kraju. Występują tu rzadkie i chronione gatunki roślin m.in. rosiczka okrągłolistna, modrzewnica zwyczajna i żurawina błotna. Rotuz to również królestwo ptaków, reprezentowanych przez m.in.: myszolożkę, puszczykę, dzięcioła czarnego, pelzaczka leśnego, kowalika, słonkę czy bociana czarnego. Wśród gadów spotkać można jadowitą żmiję zygzakowatą i beznogą jaszczurkę – padalca, a także płazy: traszkę zwyczajną i ropuchę.

Rezerwat Rotuz został utworzony w 1966 roku. Jest to najcenniejszy przyrodniczo obszar na terenie gminy i największe torfowisko na południu Polski i Karpat Zachodnich. Powierzchnia rezerwatu liczy 40,63 ha a jego otulina 136,29 ha, z czego 10,4 ha oraz 89,2 ha otuliny znajduje się na terenie gminy Czechowice-Dziedzice.

Obszar analizowany położony jest w odległości ok. 1,5 km od **Obszaru Chronionego Krajobrazu Podkłępie**, co zobrazowano na str. 34.

9.4. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin. W zależności od wielkości i długości, można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych.

Na terenie województwa śląskiego wyznaczono następujące typy korytarzy ekologicznych:

- korytarze ichtiologiczne,
- korytarze herpetologiczne,
- korytarze ornitologiczne i przystanki pośrednie,
- korytarze teriologiczne (dla ssaków drapieżnych, dla ssaków kopytnych, dla nietoperzy),
- korytarze spójności obszarów chronionych.

Rzeki, które są korytarzami ichtiologicznymi zapewniają siedliska dla 32 wskaźnikowych gatunków ryb, wymienionych w *Czerwonej liście słodkowodnej ichtiofauny Polski*. Wyznaczono 11 korytarzy ichtiologicznych o znaczeniu ponadregionalnym i 15 o znaczeniu regionalnym, których łączna długość wynosi 3 923 km oraz zidentyfikowano 26 ostoi ichtiologicznych.

Dla 23 chronionych gatunków płazów i gadów wyznaczono korytarze herpetologiczne i przystanki pośrednie. Wyznaczono 4 korytarze i przystanki pośrednie o znaczeniu ponadregionalnym oraz 18 o znaczeniu regionalnym, które łącznie zajmują powierzchnię 5 338 km².

W obrębie gminy Czechowice-Dziedzice wyodrębniono 7 korytarzy ekologicznych, w tym o znaczeniu ponadregionalnym:

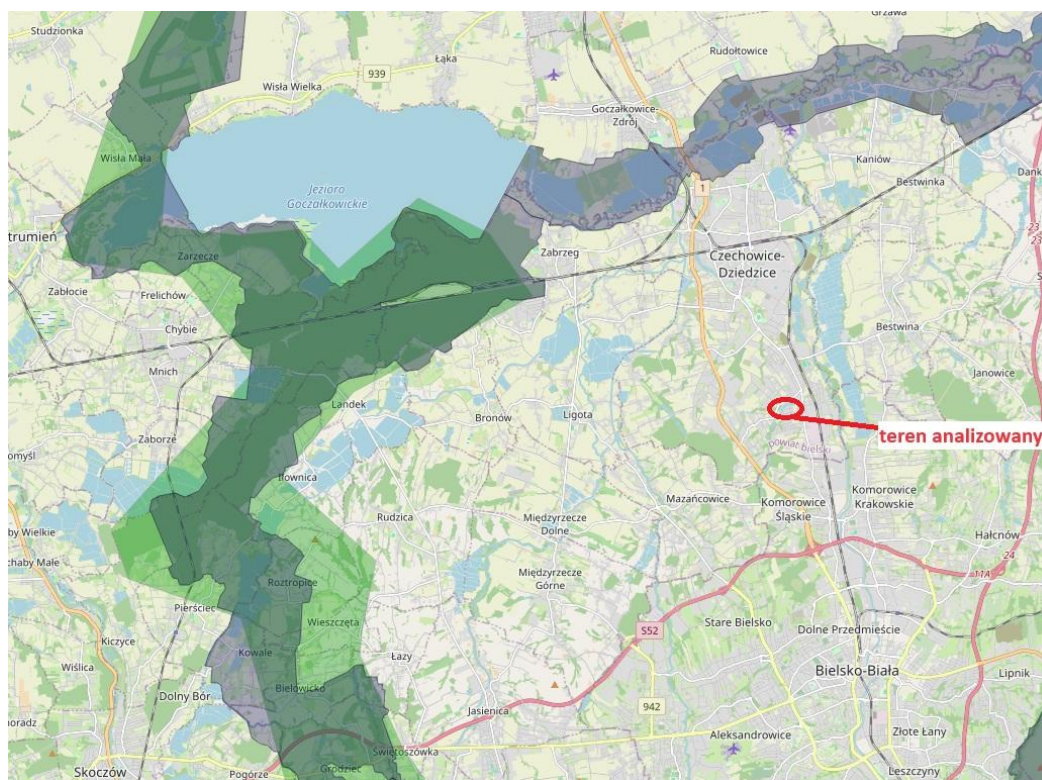
- korytarz ichtiologiczny Małej Wisły o znaczeniu ponadregionalnym,
- korytarz ornitologiczny Dolina Górnej Wisły o znaczeniu ponadregionalnym,
- korytarz ekologiczny dla ssaków drapieżnych, łączący Beskid Śląski z Lasami Pszczyńsko-Kobiórkimi,
- korytarze ekologiczne dla ssaków kopytnych:
- korytarz ekologiczny K/BŚ-LPK,
- korytarze ekologiczne dla nietoperzy,
- korytarze spójności obszarów chronionych.

Korytarze ornitologiczne obejmują szlaki migracji ptaków oraz przystanki pośrednie dla 22 lęgowych i 18 przelotnych gatunków wskaźnikowych (uwzględnionych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt). Wyznaczono 4 korytarze i 7 przystanków pośrednich o znaczeniu ponadregionalnym oraz 12 korytarzy i 11 przystanków pośrednich o znaczeniu regionalnym, które zajmują łącznie powierzchnię 5 356 km².

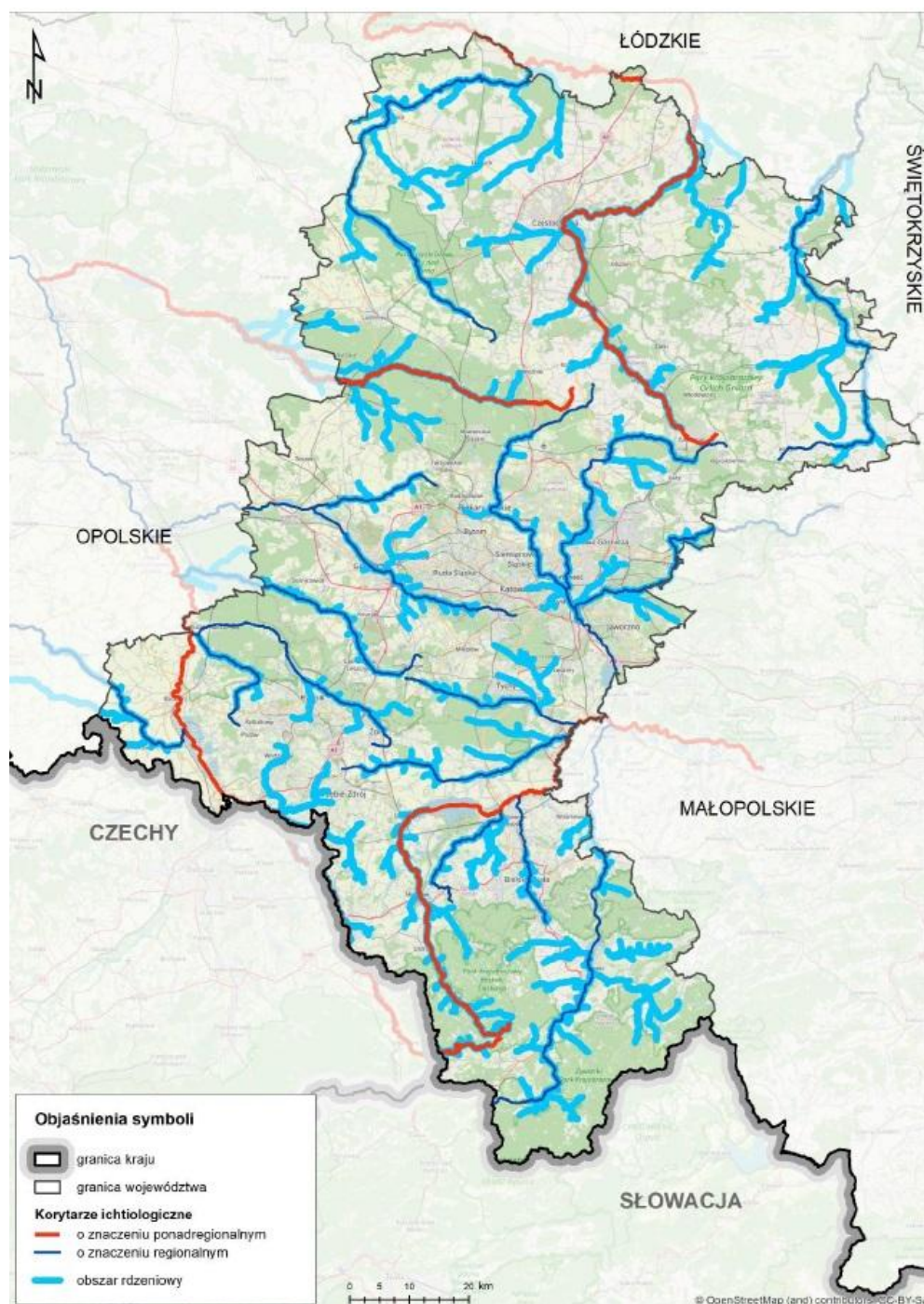
Korytarze teriologiczne zostały wytypowane dla 3 gatunków wskaźnikowych (wilk, ryś i jeleń) oraz 2 pomocniczych (sarna i dzik). Liniowe korytarze migracyjne tych ssaków łączą dogodnie dla bytowania ich subpopulacji obszary węzłowe. Dla dużych ssaków drapieżnych wyznaczono 12 korytarzy i 7 obszarów węzłowych. Dla ssaków kopytnych wyznaczono 25 korytarzy i 12 obszarów węzłowych. Łączna powierzchnia korytarzy teriologicznych wynosi 7 531 km².

Ponadto, wyznaczono 46 korytarzy spójności, łączących 120 obszary chronione, zajmujące ponad 21% powierzchni województwa (parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe). Wyznaczono 22 korytarze o znaczeniu międzynarodowym, 18 o znaczeniu krajowym i 6 o znaczeniu regionalnym, o łącznej powierzchni 764 km².

Korytarze ekologiczne w województwie śląskim przedstawiono na poniższych mapach:

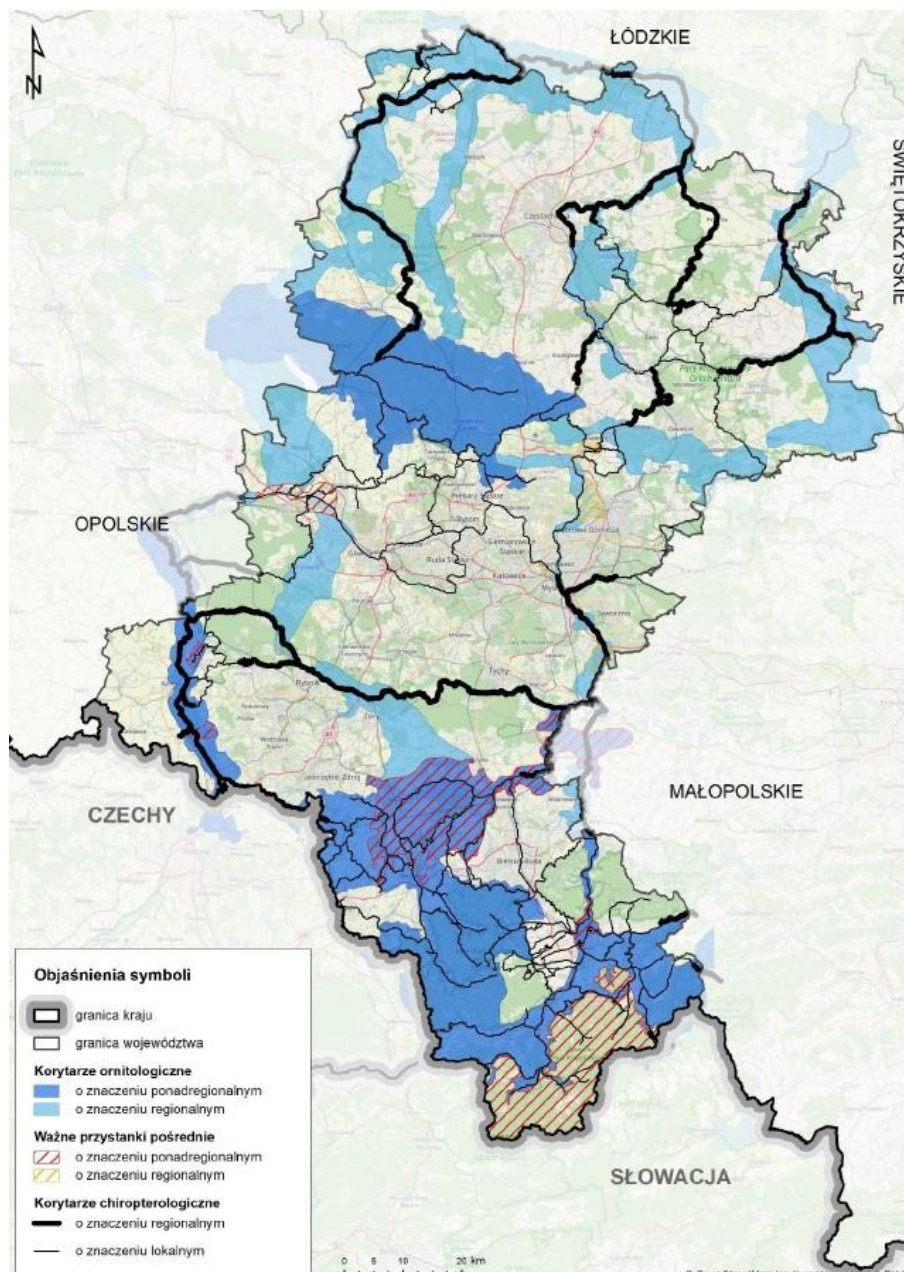

Rys. Korytarze ekologiczne – Czechowice-Dziedzice
(źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>)

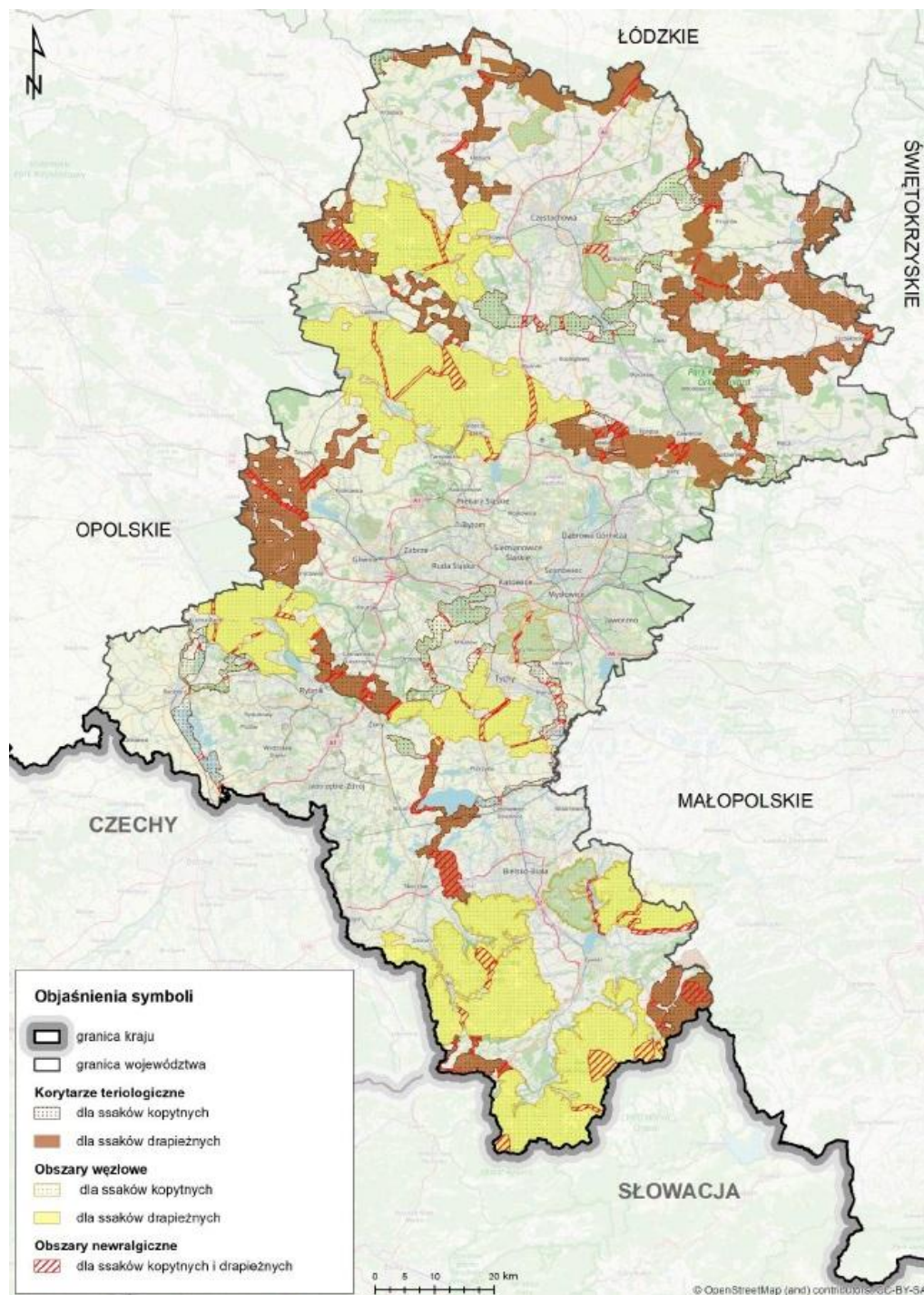
Ryc. Korytarze ichtiologiczne w województwie śląskim

Źródło: Opracowanie IOŚ-PIB na podstawie danych Parusel i in. 2008.

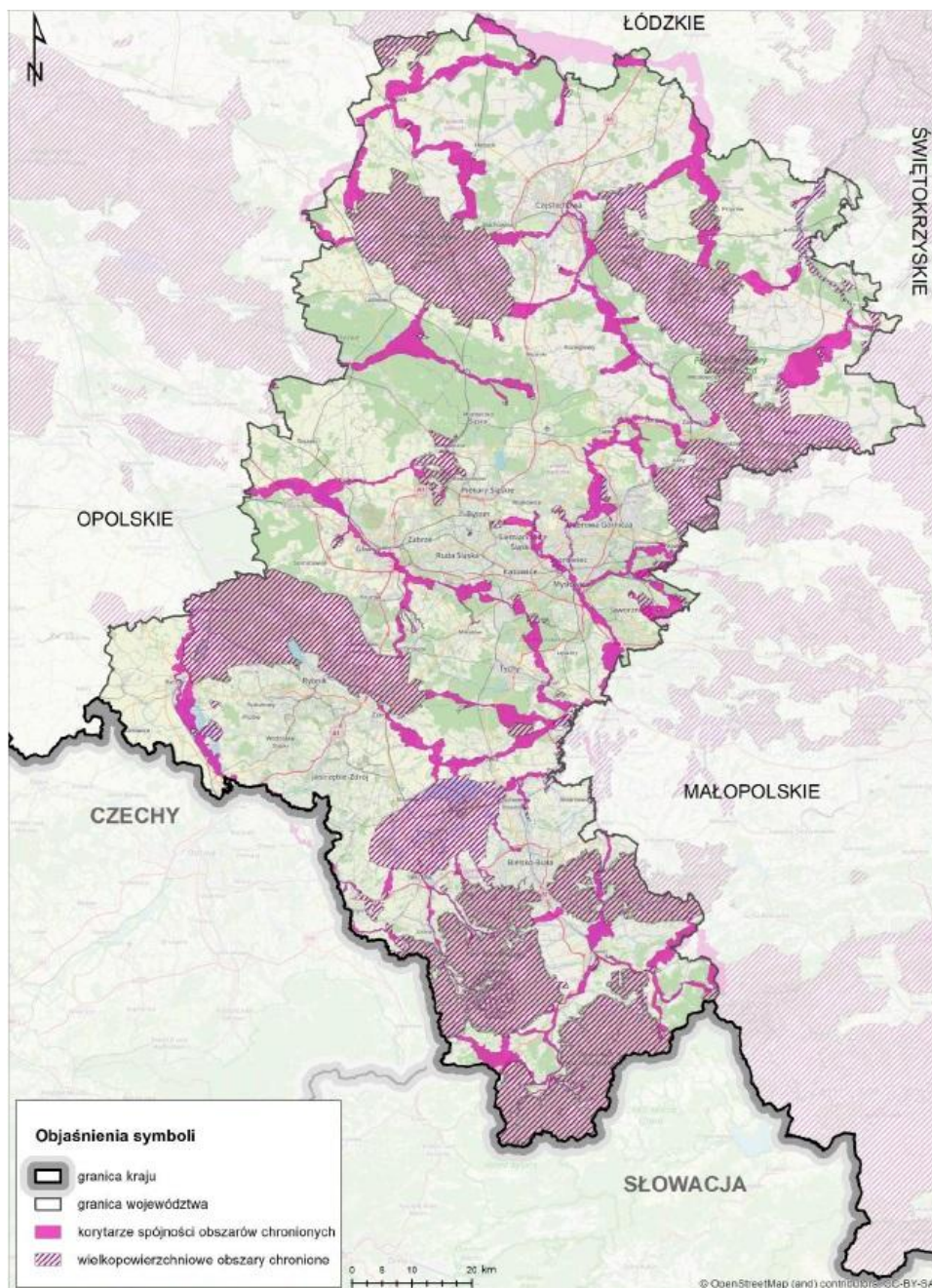
Ryc. Korytarze ornitologiczne i chiropterologiczne w województwie śląskim

Źródło: Opracowanie IOŚ-PIB na podstawie danych Parusel i in. 2008.

Ryc. Korytarze teriologiczne dla ssaków drapieżnych i kopytnych w województwie śląskim

Źródło: Opracowanie IOŚ-PIB na podstawie danych Parusel i in. 2008.

Ryc. Korytarze spójności w województwie śląskim

Źródło: Opracowanie IOŚ-PIB na podstawie danych Parusel i in. 2008.

Obszar objęty planem nie leży na trasie:

- *korytarzy ornitologicznych i chiropterologicznych*
- *korytarzy teriologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych*
- *korytarzy ichtologicznych*
- *korytarzy spójności.*

10. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

10.1. GRUNTY LEŚNE. LASY

Tereny lasów podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82). Jako grunty leśne określa się grunty, które: są określone jako lasy w przepisach o lasach, zostały zrekultywowane dla potrzeb gospodarki leśnej oraz lokują się pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy **ochrona gruntów leśnych** polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Lasem w rozumieniu ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 663), jest grunt:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawiony:
 - przeznaczony do produkcji leśnej lub
 - stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego albo
 - wpisany do rejestru zabytków;
- związany z gospodarką leśną, zajęty pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywany na parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Czechowice-Dziedzice wynosi 937,16 ha, w tym:

- lasy publiczne ogółem 861,16 ha,
 - lasy publiczne Skarbu Państwa 853,57 ha,
 - lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych 853,57 ha,
 - lasy publiczne gminne 7,59 ha,
- lasy prywatne ogółem 76,0 ha.

Wśród zbiorowisk leśnych znajdujących się na terenie gminy, dominują bory sosnowe: bagienny bór trzcinnikowy, śródładowy bór wilgotny, bór bagienny – związane z siedliskami wilgotnymi i bagiennymi (najlepiej zachowane fragmenty borów tego typu otaczają obszar torfowiska "Rotuz" i są objęte ochroną rezerwatową) oraz bór mieszany, który występuje w miejscach suchszych na pozostałym obszarze. Mniejsze fragmenty kompleksów leśnych zajmują drzewostany liściaste: grądy (fragmenty zdegradowanego grądu z udziałem grabu i dębu) oraz zadrzewienia sosnowo

świerkowe, występują głównie w południowej części gminy. Są to np.: kompleks leśny między Zbijowem i Świerkowicami, czy płaty buczyny karpackiej (np. kompleks - uroczysko „Podraj” wraz z fragmentami lasu mieszanego z dębem, brzozą, sosną i świerkiem). Lasy łęgowe występują w miejscach o dużym uwilgotnieniu i wzdłuż cieków wodnych. Należą do nich lasy łęgowe (których występowanie zostało stwierdzone np. na terenie remizy leśnej „Bażaniec” w rejonie ul. Zamkowej w Czechowicach Dolnych), fragmenty łęgów topolowo - wierzbowych oraz zarośla wierzbowe – wikliny nadrzeczne tworzone przez wierzbę białą, trójpręcikową i wiciową (w większości takie naturalne, bądź sztuczne zarośla zajmują brzegi cieków mniejszych rzek, często zastępując łęgi topolowo-wierzbowe).

W mieście zachowały się różnej wielkości remizy (wyspy) leśne. Jeden z większych kompleksów znajduje się w północno-zachodniej części gminy (okolice miejscowości Zabrzeg). W drzewostanie dominuje sosna, której w wielu miejscach towarzyszy świerk. Drzewostan uzupełniają gatunki liściaste: brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy, olsza czarna oraz modrzew (Herczek A. i in., 2012).

Gospodarkę leśną na obszarze gminy prowadzi Nadleśnictwo Bielsko oraz właściciele lasów prywatnych.

W granicach obszaru objętego planem miejscowym występują grunty leśne, podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82). Grunty te zostały przeznaczone w projekcie planu jak lasy, dla których obowiązują przepisy ustawy o lasach.

10.2. GRUNTY ROLNE. GLEBY

Tereny gruntów rolnych podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82).

Gruntami rolnymi, w rozumieniu ustawy, są m.in. grunty: określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne, pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi – służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa, grunty parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych, torfowisk i oczek wodnych, grunty zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa i in.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy **ochrona gruntów rolnych** polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Gmina Czechowice-Dziedzice zajmuje obszar 6 648 ha, z czego 56,4% stanowią użytki rolne.

Gleby na terenie Czechowic-Dziedzic powstały na podłożu utworów przeważnie ciężkich, ze znacznym udziałem frakcji ilastej. Stanowią je aluwia rzeczne oraz pokrywy lessowe (lessy ilaste). Utwory aluwialne z uwagi na charakter dolin rzecznych (szerokie terasy zalewowe, niewielki spadek) wykształciły się w postaci ilów (głównie pylastych) oraz glin średnich i ciężkich. Jedynie w sąsiedztwie koryt rzecznych oraz w górnych częściach dolin Jasienicy i Wapienicy występują utwory lżejsze (gliny piaszczyste lub piaski gliniaste). W dolinach rzecznych w obrębie I terasy wytworzyły się mady, a miejscami także gleby mułowotorfowe, zaś na wysoczyznach głównie gleby pseudobielicowe i zdecydowanie rzadziej gleby brunatne wylugowane.

Gleby na terenie gminy charakteryzują się przeważnie średnią lub wysoką przydatnością rolniczą.

Dominują tu 3 kompleksy rolniczej przydatności:

- 2 pszenny dobry – to gleby zasobne w składniki pokarmowe, o głębokim poziomie próchnicznym oraz dobrej strukturze. Na glebach tego kompleksu udają się wszystkie rośliny uprawne, lecz utrzymanie odpowiednio wysokich plonów zależne jest od wysokości nakładów i od przebiegu pogody. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zaliczane są przeważnie do klasy IIIa i IIIb,
- 8 zbożowo-pastewny mocny – do kompleksu tego zaliczane są gleby średnio zwięzłe i ciężkie (pszenne) okresowo i trwale podmokłe oraz najlepsze gleby torfowe i murszowe. W latach mokrych gleby te dają niższe plony, w latach suchych możliwe są wysokie plony. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby te zalicza się do klas IIIa i IIIb (gleby organiczne) oraz IIIb, IVa, IVb, a niekiedy V (gleby mineralne),
- 2z użytki zielone średnie – obejmuje łąki i pastwiska zaliczone w klasyfikacji bonitacyjnej do klas III i IV.

Kompleks pszenny dobry dominuje w części wschodniej i południowo-wschodniej gminy, gdzie występują większe spadki terenu, grunty są nieco lepiej przepuszczalne, a poziom wód gruntowych niższy. W płaskich dnach dolin, gdzie z reguły płytko zalegają wody gruntowe, szczególnie na glebach bardzo ciężkich, dominuje kompleks zbożowo-pastewny mocny. Użytki zielone zalicza się głównie do kompleksu użytków zielonych średnich. Walory glebowo-rolnicze predestynują obszar gminy do kultywowania gospodarki rolnej, szczególnie na terenie sołectw: Bronów, Ligota i Zabrzeg, ale również w południowo-zachodniej części obszaru Czechowic-Dziedzic (Czechowice Górne, Lipowiec, Brożysko). Zagrożeniem dla rolnictwa na terenie gminy są procesy urbanizacji, szczególnie powstawanie rozproszonej zabudowy na terenach kompleksów rolnych oraz degradacja gleb. Głównymi czynnikami, poza rozwojem zabudowy i ciągów komunikacyjnych, powodującymi degradację gleb są zanieczyszczanie gleb oraz procesy erozji.

W granicach obszaru objętego planem miejscowym występują w przeważającej powierzchni grunty rolne RIVa. Użytki rolne podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82) nie występują w granicach obszaru opracowania planu.

11. Obszary zagrożone powodzią i ochrona przeciwpowodziowa

Powodzie mogą być wynikiem normalnych zjawisk przyrodniczych, którym człowiek nie może zapobiec albo wynikiem działalności człowieka poprzez zakłócenie normalnych zjawisk przyrodniczych, a także wynikiem awarii technicznych urządzeń. Główną przyczyną powodzi jest większy opad wody w stosunku do możliwości infiltracyjnych gleby w jednostce czasu. Zagadnienia związane z zarządzaniem **ryzykiem powodziowym** reguluje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.).

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, o których mowa w **art. 16 pkt. 33)** są obszarami, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w **art. 16 pkt. 34)** – to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi **1%** (raz na 100 lat, Q 1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi **10%** (raz na 10 lat, Q 10%),
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Stosownie do art. **165 ust. 1** ustawy *Prawo wodne*, **ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:**

- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- prowadzenie akcji lodołamania;
- prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

Plan miejscowy, jako dokument określający warunki w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z **art. 166 wymaga uzgodnienia z Wodami Polskimi**.

Dokonując ww. uzgodnienia Wody Polskie uwzględniają prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi, poziom zagrożenia powodziowego, proponowaną zabudowę i zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, a także jego aktualne zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie. Wody Polskie dokonują uzgodnienia w drodze decyzji, w której określa się wymagania lub warunki dla planowanej zabudowy i/lub planowanego zagospodarowania – w odniesieniu do terenów położonych na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią.

Uzgodnienia, o którym mowa powyżej odmawia się (również w drodze decyzji), jeżeli planowana zabudowa lub planowane zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią:

- naruszają ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- naruszają ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym,
- stanowią zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków,
- naruszają funkcjonowanie infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- utrudniają zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Nie odmawia się uzgodnienia lokalizacji obiektów mostowych w całości lub w części realizowanych lub planowanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią z przyczyn, o których mowa w ust. 10, jeżeli ich realizacja jest konieczna dla zachowania ciągłości istniejących lub projektowanych ciągów komunikacyjnych. Zakres wymagań oraz warunków dla planowanej zabudowy oraz planowanego zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz sposobu ich ustalania określono w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 24 stycznia 2019 r. (Dz.U.2019.244), wydanym na podst. art. 166 ust. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Zgodnie z art. 167 dla **obszarów dorzeczy** sporządza się **wstępną ocenę ryzyka powodziowego**, na podstawie dostępnych lub łatwych do uzyskania informacji, w tym obejmujących także wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi.

Zgodnie z art. 169 dla **obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi** wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się **mapy zagrożenia powodziowego**.

Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

- obszary, na których **prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%** lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
- **obszary szczególnego zagrożenia powodzią;**
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - wału przeciwpowodziowego,
 - wału przeciwsztormowego,
 - budowli piętrzącej.

Zgodnie z art. 163 ust. 5 ustawy Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 202 r. poz. 960 z późn. zm.) ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

Obszary zagrożenia powodziowego, o których mowa w ustawie Prawo wodne obejmują:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią (zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 6 lit. c ustawy Prawo wodne):
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
 - obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
 - obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działki ewidencyjne,
 - pas techniczny.
- obszary, na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia: wału przeciwpowodziowego, wału przeciwsztormowego, budowli piętrzącej.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wymagają uzgodnienia z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie zakresie zabudowy i zagospodarowania nieruchomości w całości lub w części położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Dokonując uzgodnień, Wody Polskie uwzględniają:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi,
- poziom zagrożenia powodziowego,
- proponowaną zabudowę i zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- jego aktualne zagospodarowanie i dotychczasowe przeznaczenie.

Głównym celem ochrony przeciwpowodziowej jest ograniczenie ryzyka powodziowego. Jest to cel prewencyjny i polega przede wszystkim na unikaniu wzrostu zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, a także określeniu warunków możliwego zagospodarowania pozostałych obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi. Przedstawione zasady wynikają z załącznika nr 2 *Lokalizacyjne i techniczne aspekty zabudowy na obszarach zagrożenia powodziowego – wytyczne do Raportu wskazującego instrumenty zarządzania ryzykiem powodziowym*, opracowanego przez KZGW (od 2018 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie) w ramach projektu *Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym*.

W obszarach powodziowych najważniejszymi zasadami są:

- zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w ramach których gromadzone są substancje chemiczne stanowiące znaczące zagrożenie dla środowiska na skutek uwolnienia w wyniku powodzi – na wszystkich typach obszarów;
- zakaz lokalizacji zabudowy:
 - obszary o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 10% – generalny zakaz wszelkiej zabudowy;

- obszary o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 1% – warunkowa lokalizacja zabudowy, zakaz lokalizacji nowych budynków o szczególnym znaczeniu społecznym;
- zakazu prowadzenia upraw w rejonach, gdzie głębokość zalewu wodą 10-letnią jest większa niż 2,0 m; generalnie rekomendowane jest, aby w terenach powodziowych tereny rolnicze wykorzystywać jako trwałe użytki zielone, co jest korzystne ze względu na poprawę retencji wody w dolinie;
- dostosowanie obiektów istniejących zagrożonych powodzią poprzez otoczenie niskimi obwałowaniami.

Na terenie gminy Czechowice-Dziedzice główne zagrożenie powodziowe spowodowane jest gwałtownymi opadami atmosferycznymi, roztopami oraz w minimalnym stopniu zatorami lodowymi. Największe zagrożenie powodziowe pochodzi z rzeki Wisły.

PGW WP Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach na terenie gminy Czechowice-Dziedzice administruje łącznie ok. 41,5 km wałów przeciwpowodziowych – na ciekach: Biała, Iłownica, Jasienicki, Ligocki, Mała Wisła, Wapienicki). Wały powodziowe nie są urządzeniami wodnymi, natomiast są budowlami przeciwpowodziowymi, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. f ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo Wodne.

W zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $Q=1\%$ (tzw. wody stuletnie) i $Q=10\%$ (wody dziesięcioletnie) znajdują się grunty w dolinie rzeki, w tym obszary zabudowane.

Na obszarze na wschód od drogi wojewódzkiej 965 zabudowa jest chroniona przez wały przeciwpowodziowe lub naturalnie ukształtowane zbocza doliny, możliwe są jedynie wylewy o bardzo niskim prawdopodobieństwie wystąpienia – raz na 500 lat.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Wg zaktualizowanych i nowych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, w granicach obszaru objętego planem nie znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią (1% i 10%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat).

12. Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

Jedną z najważniejszych kwestii geologicznych odnośnie zagospodarowania przestrzennego gminy są zagadnienia osuwiskowe. Zgodnie z zawartymi w Systemie Osłony Przeciw osuwiskowej, sporządzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny (Państwowy Instytut Badawczy), **na terenie objętym opracowaniem nie występują obszary osuwiskowe, jak również zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.**

13. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze kopaliny dzieli się na podstawowe i pospolite, dla których obowiązują odrębne zasady postępowania i wydawania koncesji na ich eksploatację. Do kopalin nie zostały zaliczone wody podziemne, za wyjątkiem solanek, wód leczniczych i termalnych.

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze kopaliny dzieli się na podstawowe i pospolite, dla których obowiązują odrębne zasady postępowania i wydawania koncesji na ich eksploatację. Do kopalin nie zostały zaliczone wody podziemne, za wyjątkiem solanek, wód leczniczych i termalnych. W czerwcu 2023 roku zostały opracowane mapy rozmieszczenia wszystkich surowców na terenie całej polski pn. „Bilans złóż zasobów kopalin w Polsce według stanu na 31 grudnia 2022 roku”. Według „Bilansu...” na obszarze gminy Czechowice-Dziedzice występują:

- złoża torfów:
 - Bronów A złożo rozpoznane szczegółowo, zlokalizowane na terenie miejscowości Podlas o powierzchni 38,20 ha,
 - Bronów B złożo rozpoznane wstępnie zlokalizowane na terenie miejscowości Czechowice-Dziedzice i Chybie o powierzchni 24 ha,
- złoża węgla kamiennego:
 - Kobiór - Pszczyna złożo rozpoznane wstępnie położone na terenie miejscowości Kobiór, Suszec, Czechowice-Dziedzice, Pszczyna, Goczałkowice o powierzchni 17 200 ha,
 - Silesia – złożo w trakcie eksploatacji, zlokalizowane na terenie Czechowic-Dziedzic, Goczałkowic, Bestwiny o powierzchni 2 184,8 ha. Złożo eksploatowane jest przez Przedsiębiorstwo Górnicze SILESIA Sp. z o.o. na podstawie koncesji Ministra Środowiska ważnej do 20 grudnia 2044 roku.
- złożo metanu pokładów węgla:
 - Silesia Głębocka – złożo o eksploatacji zaniechanej położone na terenie miejscowości Czechowice-Dziedzice, Jawiszowice, Dankowice i Kaniów o powierzchni 1 745 ha.

Na obszarze objętym opracowaniem planu miejscowego nie występują udokumentowane złoża kopalin.

V. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE.

Wskazania ekofizjograficzne formułowane dla potrzeb przyszłych zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, (Dz.U.2002 r. Nr 155 poz.1298), uwzględniają:

- 1) określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych funkcji użytkowych (mieszkaniowej, przemysłowej, wypoczynkowo – rekreacyjnej, rolniczej, leśnej itp.);

- 2) wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej;
- 3) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Na podstawie analizy „Opracowania ekofizjograficznego podstawowego do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czechowice-Dziedzice” wg poniższych punktów dokonano podsumowania i oceny środowiska przyrodniczego i przydatności terenów do zabudowy oraz sformułowano wytyczne do planu miejscowego.

- **Charakterystyka przydatności terenów do zabudowy:**

Podstawowymi czynnikami warunkującymi możliwość lokalizowania obiektów budowlanych na terenie miasta Czechowice-Dziedzice są ograniczenia wynikające z istniejących zagrożeń naturalnych i dotyczą obszarów zagrożonych powodzią i osuwaniem się mas ziemnych.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q 1%, Q 10%) są objętymi ogólnym zakazem zabudowy, co wynika z Prawa wodnego. Tereny takie występują w przemysłowej dzielnicy miasta i obejmują też tereny mieszkaniowe. Na obszarach o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 500 lat (Q 0,2%) nie ma zakazu zabudowy, nie należy jednak lokalizować istotnych obiektów usług społecznych, czy zakładów, w których występuje ryzyko uwolnienia substancji chemicznych w przypadku powodzi. Obszary te obejmują większość zachodniej części miasta.

W Czechowicach- Dziedzicach występują liczne osuwiska (aktywne, aktywne okresowo, nieaktywne) oraz obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych, które generalnie powinny być wyłączone z zabudowy.

Pozostałe ograniczenia wynikają z: występowania złóż kopalin, niekorzystnych warunków geofizycznych, tj. stoków o dużym nachyleniu, położenia w dolinach dolin rzecznych, konieczność ochrony zabytków, krajobrazu i przyrody – w tym wynikających z regulacji ustawowych.

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu jest zlokalizowany poza granicami obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat), jak też poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat, Q 1%) oraz wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat, Q 10%).

Na obszarze objętym planem nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych, jak też obszary cenne przyrodniczo, chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody i Dyrektyw Unijnych.

- **Predyspozycje przyrodnicze oraz funkcjonalno – przestrzenne**

Obszar miasta charakteryzuje się następującymi predyspozycjami przyrodniczymi, pozwalającymi na kształtowanie struktur funkcjonalno – przestrzennych:

- położenie w obszarach o dobrych cechach predysponujących do pełnienia funkcji mieszkaniowej (walory krajobrazowe, klimatyczne),
- istnienie przestrzeni umożliwiającej dalszy rozwój miasta bez uszczuplania obszarów o walorach przyrodniczych, w tym do rozwoju funkcji przemysłowej,
- położenie w obszarach o walorach krajobrazowych i sprzyjających rekreacji i aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców.

W zakresie przydatności środowiska dla różnych form użytkowania i zagospodarowania obszar Czechowice-Dziedzic może być przydatny do pełnienia następujących funkcji:

- położenie w stosunku do obszarów pełniących funkcje przyrodnicze predysponuje do pełnienia tych funkcji,
- położenie w stosunku do obszarów o dobrych cechach predysponujących do pełnienia funkcji mieszkaniowej (walory krajobrazowe, klimatyczna, dobra dostępność komunikacyjna),
- bogactwo terenów przyrodniczo cennych, zabytków, rozwijająca się funkcja rekreacyjno – zdrowotna pozwala na przeznaczenie części terenów na cele rekreacji i wypoczynku mieszkańców,
- istniejące oraz rozwijające się zakłady usługowe i przemysłowe, a także zapotrzebowanie na tego typu funkcje, dogodne położenie w stosunku do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (dostępność do autostrady), daje szanse na rozwój tych funkcji.

• **Wskazania w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:**

Dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego w dokumentach planistycznych należy uwzględnić wprowadzenie zapisów, które umożliwiałyby:

- zachowanie drożności powiązań ekologicznych,
- ochrona ekosystemów leśnych,
- ochrona nieleśnych systemów dolinowych,
- ochrona miejskich parków
- wsparcie rozwoju i promocja zrównoważonej turystyki,
- użytkowanie obszarów objętych ochroną prawną w ograniczonym zakresie, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ograniczenie niskiej emisji,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych w zakresie emisji do powietrza w terenach zwartej zabudowy, i obniżeniach dolinnych,
- modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni, wprowadzanie zieleni izolacyjnej,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć uciążliwych w zakresie emisji hałasu w terenach zwartej zabudowy,
- rozbudowa kanalizacji sanitarnej równoległe do rozbudowy sieci wodociągowej,
- doprowadzenie kanalizacji sanitarnej do możliwie największej ilości gospodarstw domowych i innych obiektów,
- możliwość lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków,

- kontrola wywozu nieczystości z szamb,
- zachowanie otuliny biologicznej wokół cieków lub odtwarzanie zadrzewień,
- ochrona złóż,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w ramach których są gromadzone substancje chemiczne stanowiące zagrożenie dla środowiska na skutek uwolnienia w wyniku powodzi,
- zakaz lokalizacji zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią 10% i warunkowe dopuszczenie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią 1%,
- zakaz prowadzenia upraw na terenach wodą zagrożenia powodzią 10-letnia o gł. zalewu powyżej 2,0 m,
- dostosowanie istniejących obiektów na terenach zagrożonych powodzią poprzez otoczenie niskimi obwałowaniami,
- wyłączenie z nowoprojektowanej zabudowy obszarów osuwiskowych,
- ochrona gruntów organicznych i zwartych kompleksów terenów rolnych o wysokiej przydatności rolniczej.

VI. USTALENIA OBOWIĄZUJĄCEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO / STUDIUM

Dla obszaru objętego przedmiotową analizą **nie obowiązuje miejscowy plan** zagospodarowania przestrzennego gminy Czechowice-Dziedzice.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czechowice–Dziedzice”, przyjęte uchwałą Nr XXXIV/379/2017 Rady Miejskiej w Czechowicach–Dziedzicach z dnia 30 maja 2017 r., dla obszaru objętego opracowaniem miejscowego planu, przyjęto następujące kierunki rozwoju:

- G.10.MN, G.9.MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- G.4.MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- G.9.ZK – tereny zieleni krajobrazowej wyłączone z zabudowy – korytarze ekologiczne cenne przyrodniczo;
- G.12.WS – tereny wód powierzchniowych;
- 33.KDL, 42.KDL - drogi klasy lokalnej – istniejące.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://sip.gison.pl/czechowicedziedzice>

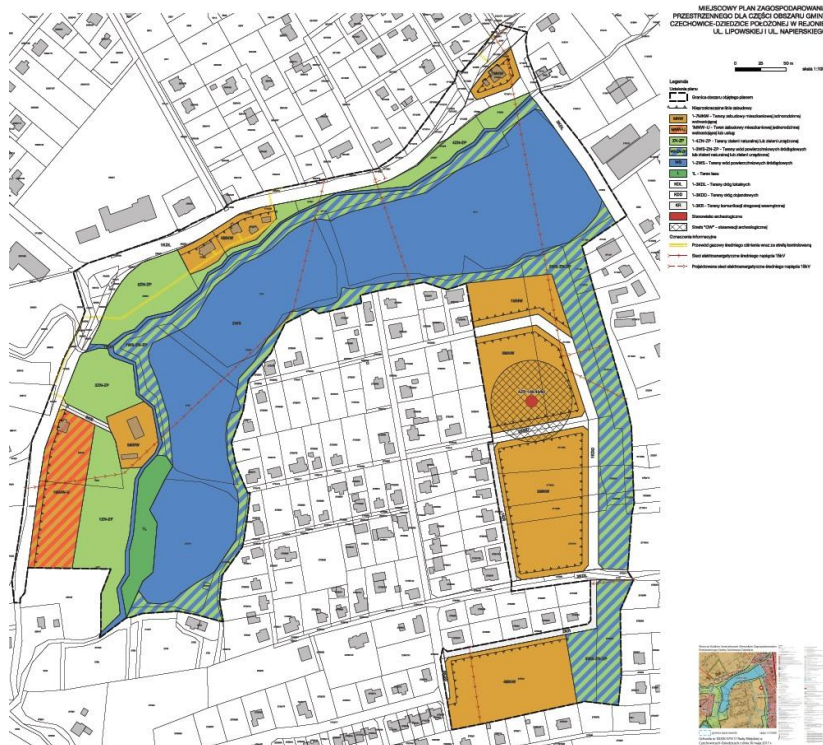
VII. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- opracowania planu miejscowego dla nie objętego jego ustaleniami,
- uwzględnienia wniosków właścicieli nieruchomości,
- opracowanie planu miejscowego spełniającego wymogi obowiązujących przepisów z zakresu planowania przestrzennego i przepisów odrębnych,
- wprowadzenia ustaleń dotyczących obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, lokalnych standardów zagospodarowania oraz szczególnych warunków wynikających z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego,
- poprawy ładu przestrzennego poprzez określenie wymagań w zakresie standardów kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów.

2. Przeznaczenie terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru gminy Czechowice-Dziedzice położonego w rejonie ul. Lipowskiej i ul. Napierskiego

W ustaleniach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru gminy Czechowice-Dziedzice położonego w rejonie ul. Lipowskiej i ul. Napierskiego, określono następujące tereny o różnym przeznaczeniu oraz zróżnicowanych warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej: 1-7 MNW;
- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług: 1 MNW-U;
- tereny zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej: 1-4 ZN-ZP;
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej: 1-3 WS-ZN-ZP;
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych: 1-2 WS;
- teren lasu: 1 L;
- tereny drogi lokalnej: 1-3 KDL,
- tereny drogi dojazdowej: 1-3 KDD;
- teren komunikacji drogowej wewnętrznej: 1-3 KR.

Ryc. Rysunek projektu mpzp
Źródło: Opracowanie własne

Dla terenów o określonym w planie przeznaczeniu, wprowadzono następujące ustalenia:

- **Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-7 MNW**, dla których ustala się przeznaczenie terenu: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów 1-7 MNW plan ustala m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy, zgodnie z rysunkiem planu, dopuszcza lokalizację budynków garażowych, gospodarczych oraz wiat w granicy; maksymalna wysokość zabudowy budynków: 9,0 m.; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 40%, maksymalny udział powierzchni zabudowy: 30%; maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,8; minimalna intensywność zabudowy: 0,01.

Pozostałe ustalenia dla terenów 1-7 MNW w projekcie uchwały.

- **Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług**, oznaczony na rysunku planu symbolem **1 MNW-U**, dla którego ustala się przeznaczenie terenu: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, przeznaczenie uzupełniające: teren garażu, teren zieleni urządzonej.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu 1 MNW-U plan ustala m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy, zgodnie z rysunkiem planu, dopuszcza lokalizację budynków garażowych, gospodarczych oraz wiat; maksymalna wysokość zabudowy budynków: 11,0 m.; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%, maksymalny udział powierzchni zabudowy: 40%; maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 1,2; minimalna intensywność zabudowy: 0,01.

Pozostałe ustalenia dla terenu 1 MNW-U w projekcie uchwały.

- **Tereny zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-4 ZN-ZP**, ustala się przeznaczenie terenu: teren zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej, przeznaczenie uzupełniające: teren parkingu.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów 1-4 ZN-ZP plan ustala m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy, zgodnie z rysunkiem planu; maksymalna wysokość zabudowy budynków: 5,0 m.; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%, maksymalny udział powierzchni zabudowy: 10%; maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,6; minimalna intensywność zabudowy: 0,001.

- **Tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-3 WS-ZN-ZP**, dla których ustala się przeznaczenie terenu: teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów 1-3 WS-ZN-ZP plan ustala m.in.: maksymalna wysokość zabudowy budynków: 5,0 m.; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 80%, maksymalny udział powierzchni zabudowy: 5%; maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,4; minimalna intensywność zabudowy: 0,001.

- **Tereny wód powierzchniowych śródlądowych**, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1-2 WS**, dla których miejscowy plan: dopuszcza budynki budowle przeciwpowodziowe, urządzenia wodne; –dopuszcza wykonanie przepustów oraz obiektów mostowych, a także możliwość zarurowania odcinków koryta rowów przy uwzględnieniu przepisów odrębnych z zakresu ustawy Prawo wodne.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów 1-2 WS plan ustala m.in.: maksymalna wysokość zabudowy: 5,0 m.; minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 90%, maksymalny udział powierzchni zabudowy: 5%; maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,3; minimalna intensywność zabudowy: 0,001.

- **Teren lasów**, oznaczony na rysunku planu symbolem **1 L**, dla którego ustala się przeznaczenie terenu – teren lasu. Dla terenów lasu obowiązują zasady zagospodarowania, zgodnie z ustawą o lasach oraz ustaleniami zawartymi w planach urządzania lasów.
- **Tereny drogi lokalnej**, oznaczone na rysunku planu symbolem **1-3 KDL**, dla których ustala się przeznaczenie terenu – teren drogi lokalnej.
- **Tereny drogi dojazdowej**, oznaczone na rysunku planu symbolem **1-3 KDD**, dla których ustala się przeznaczenie terenu – teren drogi dojazdowej.
- **Tereny komunikacji drogowej wewnętrznej**, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1-3 KR**, dla których ustala się przeznaczenie terenu – teren komunikacji drogi wewnętrznej.

3. Ustalenia projektu mpzp w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego

Plan ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego z uwzględnieniem następujących wymogów:

- 1) realizację zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy według ustalonych w planie wskaźników i parametrów, z uwzględnieniem przepisów odrębnych;
- 2) lokalizowanie budynków, zgodnie z wyznaczonymi w planie nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, przy uwzględnieniu ustaleń szczegółowych planu;
- 3) dla zabudowy istniejącej na działkach budowlanych, w których udział powierzchni biologicznie czynnej jest mniejszy niż wskaźnik ustalony w planie, dopuszcza się nadbudowę, przebudowę oraz zmianę sposobu użytkowania budynków, pod warunkiem że działania te nie powodują dalszego zmniejszenia udziału powierzchni biologicznie czynnej, przy uwzględnieniu pozostałych ustaleń planu;
- 4) dla zabudowy istniejącej, w której wskaźnik powierzchni zabudowy ustalony planem jest przekroczony, dopuszcza się nadbudowę, przebudowę oraz zmianę sposobu użytkowania budynków, pod warunkiem że nie powoduje to zwiększenia powierzchni zabudowy, przy uwzględnieniu pozostałych ustaleń planu;

- 5) dopuszcza się rozbudowę istniejących budynków lub ich części, zlokalizowanych na działkach, na których w stanie istniejącym nie jest dotrzymany wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, wyłącznie w celu realizacji wind, zewnętrznych klatek schodowych, pochylni i ramp dla osób ze szczególnymi potrzebami, przy czym dopuszcza się zmniejszenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej nie więcej niż o 10% w stosunku do wskaźnika ustalonego w planie;
- 6) na terenach MNW, MNW-U, ZN-ZP, WS-ZN-ZP obok zagospodarowania, zgodnie z przeznaczeniem terenu dopuszcza się, o ile nie są wykluczone w pozostałych przepisach niniejszej uchwały: obiekty małej architektury, wiaty, dojazdy, ciągi pieszce, ciągi pieszo-rowerowe, place nawrotowe i manewrowe, obiekty, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, urządzenia sportu i rekreacji, zieleni;
- 7) w granicach terenów MNW, MNW-U zakazuje się lokalizacji garaży i obiektów typu „blaszak”;
- 8) nakazuje się dostosowanie istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy oraz zagospodarowanie terenów, do wymagań, o których mowa w przepisach z zakresu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;
- 9) dopuszcza się wydzielenie działek o powierzchni mniejszej niż minimalna powierzchnia nowo wydzielanej działki budowlanej określona w rozdziale 7, wyłącznie w celu wydzielenia terenów przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, poszerzenia sąsiednich nieruchomości oraz regulacji granic nieruchomości.

4. Ustalenia projektu mpzp określające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Ustalenia w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu sformułowano, celem:

- 1) spełnienia wymagań ochrony środowiska,
- 2) zachowania proporcji między zabudowaną i niezabudowaną częścią działki lub terenu,
- 3) utrzymania i ochrony przestrzeni o wartościowym krajobrazie oraz zapewnienia integracji przekształconego obszaru w zakresie widokowym i kompozycyjnym z terenami sąsiadującymi;
- 4) zapewnienia mieszkańcom i przyszłym użytkownikom odpowiednich standardów życia w zakresie dostępności do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

➤ **W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu:**

W obszarze planu ustala się:

- 1) zakazy:
 - a) lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

- b) lokalizowania przedsięwzięć, które mogą powodować uciążliwości wykraczające poza granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
 - c) lokalizowania inwestycji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska, w tym w szczególności standardów jakości powietrza, hałasu oraz wibracji,
 - d) lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji oraz inwestycji celu publicznego,
 - e) lokalizowania przedsięwzięć związanych ze składowaniem i magazynowaniem odpadów, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów oraz zbierania odpadów przez ich wytwórcę;
- 2) dopuszczenia: funkcjonowania istniejących w dniu wejścia w życie planu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, działających na podstawie wydanych pozwoleń i decyzji, z zastrzeżeniem zakazu ich rozbudowy w sposób powodujący zwiększenie uciążliwości.

➤ **W zakresie ochrony gruntów i wód plan ustala:**

- 1) nakazy:
- b) zachowania ciągłości systemów odwodnienia i melioracji, w tym prowadzenia robót budowlanych na obszarach zdrenowanych w sposób niepowodujący trwałego przerwania drenażu ani zniszczenia urządzeń melioracyjnych,
 - c) odprowadzania wód opadowych i roztopowych z wykorzystaniem systemów kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z preferencją ich zagospodarowania w granicach działki budowlanej poprzez retencję lub infiltrację,
 - d) wyposażania terenów parkingów, placów manewrowych oraz powierzchni narażonych na zanieczyszczenia w urządzenia podczyszczające wody opadowe, w szczególności separatory substancji ropopochodnych wraz z osadnikami,
 - e) zachowania istniejących rowów i kanałów znajdujących się w granicach obszaru objętego planem, z dopuszczeniem ich przebudowy lub zmiany przebiegu w sposób zapewniający ciągłość i prawidłowe funkcjonowanie systemu,
 - f) stosowania zasad odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, zgodnie z ustaleniami § 39 i § 40 uchwały;
- 2) dopuszczenie kanalizowania fragmentów rowów w celu realizacji przejazdów i zjazdów;
- 3) zakaz zmiany warunków spływu wód powierzchniowych w obrębie poszczególnych działek budowlanych ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

➤ **W ramach ochrony wód podziemnych plan ustala zakazy:**

- 1) wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych, do ziemi oraz do wód powierzchniowych, z wyjątkiem przypadków dopuszczonych przepisami odrębnymi;

- 2) realizacji inwestycji stwarzających zagrożenie dla jakości wód podziemnych, w szczególności ze względu na wytwarzane ścieki, odpady, emitowane pyły i gazy;
 - 3) realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego.
- **W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi** plan ustala, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych przepisami odrębnymi; dla terenów objętych planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.
- **W zakresie gospodarki odpadami** plan ustala:
- 1) nakaz prowadzenia gospodarki odpadami, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 2) nakaz realizacji miejsc do gromadzenia odpadów stałych w sposób zabezpieczający przed infiltracją wód opadowych oraz uwzględniający ład przestrzenny.
- **W zakresie ochrony przed hałasem** obowiązuje uwzględnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.
- **W zakresie zasad kształtowania, urządzania i ochrony krajobrazu** plan ustala:
- 1) nakaz maksymalnie możliwej ochrony istniejącej zieleni, w tym drzew i krzewów, w szczególności poprzez ich zachowanie i wkomponowanie w projekt zagospodarowania terenu;
 - 2) nakaz ochrony drzew o istotnych walorach krajobrazowych i kompozycyjnych, w tym w przestrzeniach publicznych i wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
 - 3) dopuszczenie rekompozycji zieleni oraz wymiany gatunków na rodzime, zgodnie z warunkami siedliskowymi;
 - 4) nakaz kształtowania zagospodarowania terenu w sposób zapewniający zachowanie spójności kompozycyjnej zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ochronę walorów krajobrazowych obszaru;
 - 5) nakaz lokalizowania urządzeń technicznych oraz instalacji w sposób ograniczający ich negatywny wpływ na krajobraz i przestrzeń publiczną.
- **W zakresie ochrony powietrza** plan ustala ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej na potrzeby ogrzewania pomieszczeń oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:
- 1) stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, z zastrzeżeniem § 36 pkt 4;
 - 2) stosowanie konwencjonalnych sposobów zaopatrywania w ciepło z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych;
 - 3) uwzględnienie wymagań „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r.

5. Ustalenia projektu mpzp w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej

• Ogólne zasady dla całego obszaru objętego planem:

- 1) ustala się powiązanie systemów infrastruktury technicznej w granicach obszaru objętego planem z systemami infrastruktury technicznej zlokalizowanymi poza granicami obszaru objętego planem, w szczególności poprzez istniejące sieci i urządzenia zlokalizowane w pasach drogowych ulic położonych poza granicami obszaru objętego planem;
- 2) w granicach obszaru objętego planem dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację oraz zmianę przebiegu istniejących sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej, w zakresie niezbędnym do obsługi terenów objętych planem;
- 3) dopuszcza się lokalizację sieci, urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej na wszystkich terenach objętych planem, o ile nie narusza to ustaleń planu oraz jest zgodne z przepisami odrębnymi;
- 4) na terenach 1-7 MNW, 1MNW-U dopuszcza się stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

• Zaopatrzenie w wodę:

- zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych, usługowych oraz ochrony przeciwpożarowej ustala się z istniejącej sieci wodociągowej, zlokalizowanej w ulicach położonych poza granicami obszaru objętego planem;
- w granicach obszaru objętego planem dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci wodociągowej oraz przyłączy, realizowanych, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie niezbędnym do obsługi terenów objętych planem;
- zapewnienie wody do celów ochrony przeciwpożarowej realizuje się, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów wodociagowych, w tym zbiorników retencyjnych, w zakresie wynikającym z potrzeb ochrony przeciwpożarowej.

• Zaopatrzenie w energię elektryczną:

- zaopatrzenie w energię elektryczną ustala się z istniejących linii elektroenergetycznych niskiego napięcia 0,4 kV, kablowych i napowietrznych, zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem oraz poza jego granicami;
- utrzymuje się istniejące linie elektroenergetyczne niskiego napięcia, z dopuszczeniem ich przebudowy, rozbudowy, modernizacji oraz przełożenia, stosownie do potrzeb;
- w granicach obszaru objętego planem dopuszcza się budowę nowych odcinków sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia oraz przyłączy elektroenergetycznych;
- zakazuje się realizacji nowych linii elektroenergetycznych napowietrznych średniego napięcia;

- dopuszcza się lokalizację urządzeń elektroenergetycznych wbudowanych w obiekty kubaturowe lub sytuowanych w sposób niepowodujący pogorszenia ład przestrzennego.
- **Zaopatrzenie w systemy odprowadzania ścieków – kanalizacja sanitarna:**
 - ustala się docelowe odprowadzanie ścieków komunalnych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, zlokalizowanej w ulicach położonych poza granicami obszaru objętego planem, z odprowadzeniem ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków;
 - w granicach obszaru objętego planem dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej oraz przyłączy, realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - w przypadku braku technicznej możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się rozwiązania zgodne z przepisami odrębnymi.
- **System odprowadzania wód opadowych i roztopowych:**
 - odprowadzanie wód opadowych i roztopowych ustala się do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej, zlokalizowanej w ulicach położonych poza granicami obszaru objętego planem;
 - w granicach obszaru objętego planem dopuszcza się budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację systemów odprowadzania wód opadowych i roztopowych;
 - dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki budowlanej, w tym w otwartych lub zamkniętych zbiornikach retencyjnych;
 - dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- **Zaopatrzenie w gaz:**
 - nakaz budowy, przebudowy i rozbudowy sieci gazowej wyłącznie jako podziemnej;
 - dopuszcza się zaopatrzenie w gaz z indywidualnych zbiorników gazowych;
 - w strefach kontrolowanych gazociągów obowiązuje zakaz lokalizacji budynków oraz nasadzeń drzew i krzewów, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- **Zaopatrzenia w ciepło:**
 - zaopatrzenie w energię ciepłą ustala się poprzez indywidualne i grupowe źródła ciepła, z uwzględnieniem przepisów uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
 - dopuszcza się stosowanie urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, zgodnie z § 36 pkt 4.
- **Zaopatrzenie w systemy telekomunikacji:**
 - utrzymuje się istniejące sieci i urządzenia telekomunikacyjne, z dopuszczeniem ich przebudowy, rozbudowy, modernizacji oraz przełożenia;

- dopuszcza się budowę nowych sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, w tym przyłączy, realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- sieci telekomunikacyjne należy realizować w formie podziemnej, z dopuszczeniem rozwiązań napowietrznych w przypadkach uzasadnionych technicznie;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń telekomunikacyjnych jako wolnostojących lub wbudowanych w obiekty,
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

6. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wynikające z Audytu Krajobrazowego

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. 2026 r. poz. 538 ze zm.) w planie miejscowym uwzględnia się granice i sposoby zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą nr VII/16/16/2025 z 23.06.2025 r.

W granicach administracyjnych gminy Czechowice-Dziedzice wskazane zostały:

KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE:

1. ID 1306 – Jezioro Goczałkowickie
2. ID 1325 – Stawy Bestwina
3. ID 1333 – Żabi Kraj

PROPONOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY:

1. Podkęcie - Powiększenie Obszaru Chronionego Krajobrazu
2. Dolina Wisły - Ustanowienie Obszaru Chronionego Krajobrazu
3. Dolina Białej - Ustanowienie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego

W obszarze opracowania planu miejscowego nie wyznaczono krajobrazów priorytetowych oraz proponowanych form ochrony przyrody.

VIII. KIERUNKI I PRZEWIDYWANA INTENSYWNOŚĆ NIEPOŻĄDANYCH PRZEKSZTAŁCEŃ I DEGRADACJI ŚRODOWISKA PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU OBSZARU, W SYTUACJI BRAKU PLANU – WARIANT „0”.

- Miasto Czechowice-Dziedzice na dzień opracowania niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko, posiada obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czechowice–Dziedzice”, przyjęte uchwałą Nr XXXIV/379/2017 Rady Miejskiej w Czechowicach–Dziedzicach z dnia 30 maja 2017 r.
- Na obszarze objętym opracowaniem miejscowym planem i niniejszą analizą, gmina nie posiada aktualnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Czechowice-Dziedzice. W związku z tym jest zobowiązana do wydawania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Obszar opracowania miejscowym planem stanowi teren w przeważającej części nie zainwestowany.
- W projekcie planu zwraca się szczególną uwagę na ochronę środowiska, w tym terenów chronionych na mocy przepisów odrębnych.
- Ustalenia projektu planu wprowadzają zakaz lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także przedsięwzięć stwarzających ponadnormatywne uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi. W przypadku dotrzymania obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, a zwłaszcza stref ochronnych oraz przestrzegania ograniczeń w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu nie przewiduje się negatywnego wpływu na środowisko ani zdrowie ludzi.
- Wariant „0” – „braku planu” – docelowo może wpłynąć niekorzystnie na rozwój obszaru, utrudnić realizację zabudowy i infrastruktury, jak też wpłynąć negatywnie na środowisko.
- Niewprowadzenie planu miejscowego przyczyni się z pewnością do umocnienia przestarzałych standardów w zakresie ochrony środowiska, jak też dostępności do infrastruktury technicznej.
- Reasumując, pożądane jest wprowadzenie regulacji planistycznych na analizowanym obszarze. Wprowadzenie aktualnych zabezpieczeń w zakresie planowania przestrzennego, pozwoli na uporządkowanie obszaru, stworzenie optymalnego układu funkcjonalno – przestrzennego, jak też zminimalizowanie ewentualnych konfliktów i zagrożeń środowiskowych. Prawdopodobnie konsekwencją niewprowadzenia planu „miejscowego” będzie nieuchronne nawarstwianie się konfliktów i zagrożeń środowiskowych, wynikających z nieskoordynowanego procesu rozwoju zabudowy i niedokapitalizowania obszaru.

IX. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ ZWIĄZANYCH Z PLANOWANYMI FUNKCJAMI OBSZARU

Czynnik	Tereny, których dot. oddziaływanie	Technologia, możliwość wystąpienia oddziaływania	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych	Tereny zabudowy	Wystąpi w stopniu nieznacznym. Zaopatrzenie w energię ciepłą w oparciu o indywidualne systemy oraz zbiorczy system zaopatrzenia w energię ciepłą z uwzględnieniem przepisów uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw	Nie wystąpią istotne zmiany (sąsiedztwo stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna) W dłuższej perspektywie możliwe ograniczenie niskiej emisji
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Tereny komunikacji i ich otoczenia	Nie wystąpi	Nie wystąpią istotne zmiany. Tereny komunikacji istnieją, nie projektuje się nowych, natężenia ruchu nie przewiduje się.
Emisja hałasu komunikacyjnego	Tereny komunikacji, i tereny sąsiadujące	Nie wystąpi	Nie wystąpią istotne zmiany. Tereny komunikacji istnieją, nie projektuje się nowych, natężenia ruchu nie przewiduje się.
Hałas związany z lokowanymi funkcjami	Tereny zabudowy	Nie wystąpi	Oddziaływanie w stopniu nie odczuwalnym – istniejące funkcje bez zmian
Wpływ na klimat lokalny	Tereny zabudowy	Mało prawdopodobny	Miejscowo w stopniu nieodczuwalnym
Emisja promieniowania elektromagnetycznego	Tereny infrastruktury elektroenergetyczn. Tereny zabudowy	Mało prawdopodobny	Możliwe nieznaczne zwiększenie oddziaływania przy ewentualnej lokalizacji nowych obiektów na zasadach określonych ustaleniami planu miejscowego
Przekształcenie krajobrazu	Obszary zainwestowania	Wystąpi w stopniu nieznacznym – przeważająca część sąsiedniego terenu jest już zainwestowana	Mało znaczące oddziaływanie - zmiany w krajobrazie, na skutek przekształcenia terenów biologicznie czynnych na tereny inwestycyjne
Przekształcenie walorów widokowych	Tereny zabudowy	Wystąpi w stopniu nieznacznym	Wystąpi w stopniu nieznacznym w obszarach do tej pory nie zainwestowanych, w zakresie - ograniczenie pola widoku zabudową.

Przekształcenie stosunków wodno-gruntowych	Obszary zainwestowania	Wystąpi w stopniu nieznacznym	Wystąpi w stopniu nieznacznym wskutek wzrostu współczynnika odpływu (utwardzenie powierzchni), który może nastąpić na zasadach określonych ustaleniami planu miejscowego
Zanieczyszczenia wód na skutek zrzutu ścieków	Obszary zainwestowania	Nie wystąpi. Ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub do wysoko sprawnych urządzeń do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe)	Zależnie od sprawności kanalizacji miejskiej i urządzeń do oczyszczania ścieków
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Dachy, powierzchnie utwardzone	Wystąpi	Znaczące, w granicach określonych ustaleniami planu
Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	Nowe tereny inwestycyjne	Wystąpi w stopniu znacznym	Wystąpi w stopniu znacznym, teren do tej pory nie zainwestowany.
Powstawanie odpadów komunalnych	Tereny zainwestowane	Wystąpi	Zależnie od sprawności miejskiego systemu gospodarki odpadami

Tab. Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru

Źródło: Opracowanie własne

W przypadku realizacji ustaleń planu, na terenach do tej pory niezainwestowanych i nie zagospodarowanych - do najważniejszych oddziaływań będą należały prace budowlane na etapie realizacji inwestycji, a w konsekwencji: likwidacja powierzchni pokrywy glebowej, emisja zanieczyszczeń do atmosfery (samochody i sprzęt budowlany – montażowy), emisja hałasu (samochody i sprzęt budowlany), przekształcenie krajobrazu rolniczego.

Planowane oddziaływania przedsięwzięcia będą mieć charakter:

- bezpośredni – oddziaływania na zwierzęta na etapie budowy polegały będą na unikaniu terenu budowy przez zwierzęta i ptaki,
- pośredni – oddziaływanie hałasu i promieniowania magnetycznego w marginalnym zakresie w obrębie przedsięwzięcia,
- krótkoterminowy – emisja pyłów i gazów z instalacji do energetycznego spalania paliw w trakcie prac budowlano – montażowych, powstawanie odpadów,
- długoterminowy, stały – zmiana krajobrazu i ukształtowanie szaty roślinnej na wiele lat.

X. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

1. Wody powierzchniowe i podziemne

Teren objęty opracowaniem - jak i cała Gmina – zlokalizowany jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych GZWP. W związku z tym nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 960) w zakresie zasad i ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenów na obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych.

Realizacja ustaleń zmiany planu wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia nowej zabudowy lub rozbudowy istniejącej zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz
- obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

W wyniku zabudowy części terenów oraz rozbudowy sieci wodociagowych i kanalizacyjnych wzrasta poziom drenażu, jak również dochodzi do obniżenia infiltracji i retencyjności terenu. Na chwilę obecną w granicach obszaru objętego planem częściowo występują tereny wolne od zabudowy (obecne parkingi).

Docelowa realizacja ustaleń planu spowoduje bezpośrednie zainwestowanie obszarów o powierzchni ok. 20 ha, które zostaną pozbawione naturalnego zasilania. Wody opadowe z połaci dachowych i terenów utwardzonych odprowadzane będą systemami infrastruktury miejskiej albo rozsączone w gruncie, pod warunkiem, że nie spowoduje to podtapiania nieruchomości sąsiadujących.

Wody deszczowe z połaci dachowych traktowane są jako wody czyste, niewymagające stosowania jakichkolwiek urządzeń podczyszczających. Natomiast charakterystycznymi wskaźnikami zanieczyszczenia ścieków deszczowych z terenów komunikacji jest zawiesina i substancje ropopochodne; stężenie zanieczyszczeń jest w głównej mierze uzależnione od natężenia ruchu. Korzystnym rozwiązaniem w aspekcie bilansu wodnego terenu oraz reżimu odbiorników jest stosowanie nawierzchni przepuszczalnych i odprowadzanie wód opadowych na tereny zielone lub ich czasowe magazynowanie a następnie wykorzystanie dla pielęgnacji terenów zieleni.

Ustalenia projektu planu wprowadzają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej. Wymagania względem terenów przeznaczonych do zainwestowania w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w tym wydanego na podstawie art. 99 ust. 1 ww. ustawy rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311).

Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn.zm.).

Skutki realizacji ustaleń planu dla jakości wód podskórnych i podziemnych nie będą znaczące. Istotne dla lokalnych zasobów wód podziemnych mogą okazać się natomiast skutki ograniczenia infiltracji wód opadowych do gruntu, wynikające z pokrycia powierzchni terenu zabudową i nawierzchniami szczelnymi. Prawdopodobny ubytek zasilania zasobów wód podziemnych będzie jednak mniejszy niż wynika to z bezwzględnego arealu powierzchni uszczelnionych, dzięki dopuszczeniu w ustaleniach planu odprowadzania wód deszczowych do gruntu, rowów melioracyjnych, względnie do wód powierzchniowych, jak również dopuszczenie kanalizowania okresowych miejsc spływu wód opadowych. Wody opadowe będą mogły wówczas częściowo infiltrować bezpośrednio do gruntu.

Szczególne znaczenie dla ochrony stosunków wodnych terenu ma zapewnienie efektywnie funkcjonujących terenów zieleni towarzyszącej zabudowie, regulujących obieg wody poprzez retencję gruntową i utrzymujących równowagę wodną w glebie oraz pełniących funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

2. Klimat

Realizacja ustaleń planu wydaje się mieć niewielki wpływ na klimat obszaru opracowania, jak również na lokalne warunki klimatyczne. Nieznaczny wpływ o miejscowym zasięgu wystąpi w obszarach wskazanych pod zainwestowanie, a w obrębie terenów tras komunikacyjnych (powierzchnia o utwardzonej nawierzchni, w tym parkingi) należy oczekiwać wzrostu średnich temperatur i spadku wilgotności powietrza. Projektowane urządzenia fotowoltaiczne (dopuszczone ustaleniami planu miejscowego) mogą spowodować niewielki spadek natężania bezpośredniego promieniowania słonecznego docierającego do ziemi (zacienienie) na terenach objętym inwestycją. W przypadku zastosowania odpowiednich technologii nie powinny jednak powodować znacznego uszczerbku powierzchni gleby na brak nasłonecznienia.

Kształtowaniu właściwych warunków przewietrzania terenu służyć będą tereny zieleni towarzyszącej zabudowie, poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra.

Podsumowując, nie należy oczekiwać niekorzystnych zmian mikro- i mezoklimatu analizowanego obszaru.

3. Gleby

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 82 z późn.zm.), przeznaczanie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, w tym uzyskiwanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych, uzyskuje się od właściwego Ministra na etapie sporządzania planu, przy czym przepisów tych nie stosuje się w stosunku do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast. Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w granicach miasta, zatem nie jest wymagana zgoda na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Regulacja prawna wyraźnie uprzywilejowuje grunty leśne, ponieważ na ich przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne zgoda jest wymagana zawsze, a wyraża ją:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska lub upoważniona przez niego osoba – jeżeli przedmiotem przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne jest grunt leśny stanowiący własność Skarbu Państwa; będą to przede wszystkim grunty leśne pozostające w zarządzie PGLLP, ale nie tylko, ponieważ przepis ten obejmuje także stanowiące własność Skarbu Państwa grunty leśne (zob. art. 4 ust. 2 u.o.l.):
 - a) będące w użytkowaniu wieczystym parków narodowych,
 - b) wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
 - c) będące w użytkowaniu wieczystym na mocy odrębnych przepisów;
- 2) marszałek województwa wykonujący zadanie własne samorządu województwa – jeżeli przedmiotem przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne jest grunt leśny stanowiący własność każdego innego niż Skarb Państwa podmiotu, tj. gminy, osoby fizycznej, osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej (tak D. Danecka, W. Radecki [w:] D. Danecka, W. Radecki, Ochrona gruntów rolnych i leśnych. Komentarz, wyd. VI, LEX/el. 2024, art. 7).

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 6 Burmistrz występuje o opinie oraz uzgodnienia projektu planu z właściwymi organami, a następnie uzyskuje zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.

Szczegółowo opis dot. gruntów leśnych w obszarze opracowania został opisany w dziale 10.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu na powierzchnię ziemi zaznaczy się głównie w fazie zagospodarowywania terenów dla nowoprojektowanych funkcji i wynikać będzie z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanej zabudowy, realizacji terenów komunikacji oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Wpływ na ukształtowanie powierzchni będzie nieznaczny, o miejscowym zasięgu, ale nieodwracalnym charakterze – projektowana zabudowa w większości wymagać będzie prac mikroniwelacyjnych.

Wpływ realizacji ustaleń planu na pokrywę glebową będzie wynikiem konieczności zdjęcia wierzchniej warstwy gleby w granicach projektowanych prac ziemnych i budowlanych, zniekształcenia profilu oraz zmiany właściwości fizykochemicznych gruntów w otoczeniu. Możliwe jest przesuszenie lub zawodnienie gleb, spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego prowadzenia prac ziemnych. Zasadniczym skutkiem realizacji ustaleń miejscowego planu jest docelowe uszczuplenie terenów biologicznie czynnych. Pomimo stosunkowo niedużej jak na

tereny inwestycyjne dopuszczonej powierzchni zabudowy, ubytek powierzchni biologicznie czynnej będzie wynikał z docelowego utwardzenia terenów i ewentualnej realizacji wewnętrznej obsługi komunikacyjnej.

4. Powietrze atmosferyczne

Docelowe zagospodarowanie i użytkowanie terenu będzie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego przede wszystkim w związku z zaopatrywaniem nowoprojektowanych obiektów w ciepło oraz obsługą komunikacyjną terenu. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczna jest instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetyczno – emisyjnej. Nowoprojektowana zabudowa będzie ponadto źródłem emisji zanieczyszczeń powodowanej konieczną obsługą komunikacyjną. Wielkość emisji nieorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

W obszarze opracowania występują drogi o średniej uciążliwości tj. drogi lokalne, dojazdowe oraz wewnętrzne.

Nowoprojektowane przeznaczenie terenów i ich docelowe użytkowanie będzie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w związku z zaopatrywaniem nowo projektowanych obiektów w ciepło oraz potrzebą obsługi komunikacyjnej obszaru. Uciążliwości powodowane konieczną obsługą komunikacyjną pojawiać się mogą przede wszystkim na styku terenów zabudowy i komunikacji, należy wówczas wprowadzić izolację w postaci np. zieleni ochronnej i izolacyjnej, a także wprowadzić rozwiązania zwiększające płynność ruchu.

Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Ustalenia projektu planu wprowadzają regulacje mające na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego. Ustalono zaopatrzenie w ciepło w oparciu o indywidualne, lokalne i zbiorcze systemy zaopatrzenia w energię cieplną.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku dyspozycji pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczne. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

Na terenach objętym planem dopuszczono ponadto lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, tj. na terenach 1-7 MNW, 1MNW-U dopuszcza się stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

5. Klimat akustyczny

Zmiany klimatu akustycznego na przedmiotowym terenie należy rozpatrywać w kontekście art. 113 i 114 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 113 ust. 1 w projekcie planu określa się zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, określone wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ (wskaźniki mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby) oraz L_D i L_N (wskaźniki mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) dla następujących rodzajów terenów przeznaczonych: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, rekreacyjno – wypoczynkowe oraz na cele mieszkaniowo – usługowe.

W zakresie ochrony przed hałasem, ochronie akustycznej w planie podlegają tereny faktycznie zainwestowane, Zgodnie z ustaleniami planu: *W zakresie ochrony przed hałasem obowiązuje uwzględnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.*

Stosownie do przepisów rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j.: Dz.U. z 2014 r. poz. 112) dopuszczalne wartości hałasu w środowisku [dB], należy przyjąć następująco:

- 1) hałas powodowany przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne / wskaźniki $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej:

- drogi, będące źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom: $L_{Aeq D} - 65$ dB
 - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom: $L_{Aeq N} - 56$ dB
- pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym: $L_{Aeq D} - 55$ dB
 - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy: $L_{Aeq N} - 45$ dB;

- 2) hałas powodowany przez linie elektroenergetyczne / wskaźniki $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej:

- przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom: $L_{Aeq D} - 50$ dB
- przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom: $L_{Aeq N} - 45$ dB

- 3) hałas powodowany przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne / wskaźniki L_{DWN} i L_N :

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej:

- drogi, będące źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku: $L_{DWN} - 68 \text{ dB}$
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy: $L_N - 59 \text{ dB}$
- pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku: $L_{DWN} - 55 \text{ dB}$
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy: $L_N - 45 \text{ dB}$

4) hałas powodowany przez linie elektroenergetyczne / wskaźniki L_{DWN} i L_N :

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej:

- przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku: $L_{DWN} - 50 \text{ dB}$
- przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy: $L_N - 45 \text{ dB}$

Nowoprojektowane tereny pod zainwestowanie nie wpłyną na znaczącą zmianę warunków akustycznych. Skutki płynące z podwyższenia skali emisji akustycznej będą odwracalne, miejscowe oraz krótkotrwale (obsługa komunikacyjna terenu). W przypadku terenów przeznaczonych pod zabudowę, na etapie realizacji inwestycji źródłem hałasu będzie pracujący sprzęt budowlany. To oddziaływanie będzie miało charakter lokalny i ustąpi całkowicie po zakończeniu prac budowlanych. Na etapie użytkowania terenów przemysłowych jest możliwe odczuwalne zwiększenie oddziaływania w otoczeniu zakładów, a także terenów komunikacji i parkingów. W przypadku terenów układu komunikacyjnego należy stosować izolację w postaci np. zieleni ochronnej, ekranów akustycznych, a także wprowadzić rozwiązania zwiększające płynność ruchu. W przypadku realizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, analizę klimatu akustycznego należy przeprowadzać każdorazowo na etapie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć.

6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wylądowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca, a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Realizacja ustaleń planu może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Zakres ochrony przed polami elektromagnetycznymi zawarto w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska (Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; art. 122)* oraz w rozporządzeniu wykonawczym z dnia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 poz. 2448). W rozporządzeniu z dnia 17 grudnia 2019 r. wyróżniono dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności, czyli dla obszarów objętych planem. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Zestawiono je w poniższych tabelach.

Tab. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
50 Hz	1000	60	ND

Tab. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności

Parametr fizyczny. Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1 0 Hz	10000	2500	ND
2 od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3 od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4 od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3/f	ND
5 od 1 kHz do 3 kHz	250/f	5	ND
6 od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7 od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 /f	ND
8 od 1 MHz do 10 MHz	87/f ^{0,5}	0,73 /f	ND
9 od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10 od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 × f ^{0,5}	0,0037 × f ^{0,5}	f/200
11 od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

- f - wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny "Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego".
- ND - nie dotyczy.
- "Miejsca dostępne dla ludności" w rozumieniu jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości

Dopuszczalne poziomy podane w ww. tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.). Dla wszystkich terenów w granicach obszaru objętego planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Inwestycje emitujące pola elektromagnetyczne należy projektować, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, wymagającymi zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, tak aby promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie oddziaływało negatywnie na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

7. Odpady

Stosownie do przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733 ze zm.) utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.

Do kompetencji Miasta Czechowice-Dziedzice należy zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie oraz tworzenie warunków niezbędnych do ich utrzymania.

Zasady utrzymania czystości i porządku w Czechowicach-Dziedzicach reguluje uchwała XXXI/367/20 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie: regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2000 r. poz. 9460), zmieniona uchwałą Nr V/58/24 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 8 sierpnia 2024 (Dz. Urz. Woj. Śl. z dn. 13.08.2024 r. poz. 5539).

Gospodarowanie odpadami w gminie odbywa się w oparciu o zorganizowany zbiorczy system gospodarki odpadami.

Celem osiągnięcia wymagań określonych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice wprowadza się następujące kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych:

- 1) intensyfikacja edukacji wszystkich mieszkańców w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prowadzenie kampanii informacyjnej i edukacyjnej w tym zakresie (spotkania, ulotki, informacje na stronach internetowych);
- 2) wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na recykling oraz odzysk energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania;
- 3) wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów dla zapewnienia skutecznej egzekucji prawa.

Zadaniem miasta na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Mając na względzie strukturę funkcjonalną obszaru, wyznaczoną w projekcie planu, odpady wytwarzane będą na przeważającym obszarze objętym planem.

Plan ustala nakaz prowadzenia gospodarki odpadami, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami oraz realizacji miejsc do gromadzenia odpadów w sposób zapewniający zabezpieczenie przed infiltracją wód opadowych. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

8. Zasoby przyrodnicze

Pełna realizacja ustaleń planu wpłynie na uszczuplenie istniejących elementów systemu przyrodniczego obszaru opracowania. Źródłem antropopresji (ogół działań człowieka, zarówno planowych i przypadkowych, mających wpływ na środowisko przyrodnicze) będzie zwłaszcza rozwój funkcji związanej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i infrastrukturalną.

Ustalenia planu wpłyną na uszczuplenie części istniejących terenów biologicznie czynnych (tereny zielone, łąki, nieużytki) lecz jednocześnie w planie ustala się nakazy utrzymania powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (wskaźnik p.b.c. od 40%), pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub usługi (wskaźnik p.b.c. od 30%).

Wpływ zainwestowania terenu na warunki przyrodnicze dotyczy przede wszystkim:

- zmian w lokalnym obiegu wody – zmniejszenie zasilania przez pokrycie terenu materiałami nieprzepuszczalnymi, odprowadzanie wód kanalizacją,
- dodatkowej dostawy energii ze źródeł sztucznych (wypromieniowywanie ciepła z budynków w sezonie grzewczym) oraz
- wprowadzenia źródeł uciążliwości – emisja zanieczyszczeń pyłowo – gazowych, promieniowanie elektromagnetyczne, powstawanie ścieków bytowych i potencjalnie zanieczyszczonych wód opadowych.

Zagrożenia środowiska przyrodniczego, dotyczą również obszarów chronionych, zlokalizowanych poza granicami obszaru objętego planem. Z uwagi na specyfikę zagospodarowania całej dzielnicy, ilość potencjalnych zagrożeń środowiskowych jest znacząca, a ich intensywność może być wysoka. Zagrożenia te są w większości są pochodzenia antropogenicznego. Zaliczyć do nich należy: sytuacje awaryjne w zakładach przemysłowych i powstałe w ich efekcie pożary, wycieki szkodliwych substancji, niewłaściwa technologia produkcji, powodująca emisję szkodliwych substancji do środowiska, przechowywanie, stosowanie i transport przedmiotów o podwyższonym ryzyku lub szkodliwych substancji, które mogą powodować awarię.

Zasięg i natężenie tych oddziaływań będzie uzależnione od specyfiki i skali realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych; podstawowym warunkiem ograniczania niekorzystnego wpływu będą odpowiednie rozwiązania

infrastrukturalne szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami, a także w zakresie ochrony środowiska przed negatywnym wpływem przedsięwzięć lokowanych na przedmiotowym obszarze.

9. Krajobraz

Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć na wytworzenie barier i fragmentacji środowiska na sąsiednie tereny objęte ochroną.

Ustalenia planu określają zasady zabudowy i zagospodarowania terenów tak, aby zachowane zostały wymogi ochrony, utrzymania i zachowania najwartościowszych elementów zabytkowych i kulturowo – krajobrazowych.

Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę stanowią częściowo uzupełnienie terenów już zainwestowanych poza obszarem opracowania miejscowego planu, w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Nowo projektowane obiekty dla zminimalizowania negatywnych skutków, winny się charakteryzować dbałością o estetykę zagospodarowania terenu (rozwiązania w zakresie brył obiektów i detalu architektonicznego, materiały wykończeniowe, kolorystyka, zagospodarowanie otoczenia). W przypadku realizacji i eksploatacji instalacji solarnej jej wpływ na krajobraz będzie nieznaczny, gdyż są to z reguły obiekty niskie, panele fotowoltaiczne nie mają kontrastowego koloru w stosunku do tła powierzchni ziemi z różnymi formami jej użytkowania, jak też nie są widoczne w nocy. W przypadku instalacji montowanych na dachach budynków ich wpływ na krajobraz będzie również znikomy.

XI. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z USTALENIAMI PLANU

Zaproponowane ustalenia planu minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko obszaru. Źródłem ewentualnych zagrożeń może być niepełna realizacja ustaleń planu, wpływających na komponenty środowiska.

- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej – istnieje możliwość niewłaściwego rozplanowania zagospodarowania działek budowlanych.
- Obiekty i urządzenia infrastrukturalne – istnieje możliwość niewłaściwego zagospodarowania terenu, powodujące przekroczenie uciążliwości poza granice zajmowanej działki, jak również obciążenie ruchem komunikacyjnym.
- Tereny komunikacji – istnieje możliwość realizacji komunikacji wewnętrznej na bazie dróg niewyposażonych w nawierzchnię asfaltową, przepuszczalną oraz niewyposażenia terenu w kanalizację deszczową – co nie przyczyni się do poprawy stanu środowiska oraz nie wpłynie na ograniczenie przekraczania dopuszczalnych norm w środowisku.

W przypadku lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, należy wskazać iż służą one do bezpośredniej konwersji energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Jest to jedyna technologia konwersji energii, która jest w pełni pasywna. Zjawisko konwersji fotowoltaicznej jest bezgłośne, bezwibracyjne oraz nie posiadające skutków ubocznych.

Na przedmiotowym obszarze wskazane jest wprowadzenie jak największej ilości terenów zielonych, pełniących funkcję stricte buforową, stanowiących naturalną ochronę obszarów podlegających ochronie akustycznej.

Reasumując, ewentualne zagrożenia dla środowiska wynikłe z realizacji ustaleń planu w zakresie kształtowania i porządkowania ładu przestrzennego, wyznaczenia znacznej ilości terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wolnostojącej, zabudowy usługowej oraz wyposażenia obszaru w infrastrukturę komunikacyjną i liniową – mogą przede wszystkim wynikać z niepełnego wdrożenia planu miejscowego oraz braku rozwiązań systemowych w tym zakresie.

Zazwyczaj bowiem najczęstszymi przyczynami braku efektów lub wręcz pogorszenia się stanu istniejącego są:

- niewłaściwe proporcje ustalania powierzchni zabudowy do powierzchni biologicznie czynnej,
- narastająca dysproporcja między przyrostem substancji budowlanej, a poziomem wyposażenia obszaru w infrastrukturę komunikacyjną i kanalizacyjną,
- dowolna interpretacja ustaleń planu w polityce realizacyjnej, prowadząca w efekcie do chaosu przestrzennego obszaru,
- brak monitoringu środowiska lub niestosowanie się do jego zaleceń,
- brak realizacji ustaleń odnoszących się do kształtowania terenów otwartych i zielonych,
- dopuszczenie do zaśmiecenia terenów, będącego efektem nieudolnego systemu gospodarki odpadami.

Zainwestowanie nowych terenów, w tym przekształcenie terenów rolnych w inwestycyjne, wiąże się z ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej, jak również zmianą gospodarki ściekowej, wzrostem emisji zanieczyszczeń i hałasu, jak również wytwarzanych odpadów. Stąd szczególna rola samorządu lokalnego w konsekwentnej egzekucji przepisów obowiązującego prawa, w tym lokalnego, jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego. Pełna realizacja ustaleń planu, która będzie jednocześnie uwzględniać zarówno nakazy, jak i zakazy, jak też ogólne zasady zabudowy i zagospodarowania terenów, zminimalizuje ewentualne zagrożenia środowiska, które prowadziłyby do zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

XII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE

Projekt planu uwzględnia rozwiązania mające na celu zmniejszenie, ograniczenie, a nawet wyeliminowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, związanych z docelową realizacją jego ustaleń. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów przyjęte w planie, a także racjonalna eksploatacja, promująca użytkowanie terenów bezpiecznych nie tylko pod względem ekonomicznym, ale i ekologicznym – pozwoli na minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko i ochrony jego zasobów.

Przedmiotowy projekt planu jest zgodny z uwarunkowaniami i kierunkami ekofizjograficznymi miasta Czechowice-Dziedzice.

Dla całego obszaru wprowadzono zapisy minimalizujące emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz rozwiązania przestrzenne ograniczające szkodliwe oddziaływanie akustyczne na środowisko życia ludzi, wprowadzono również znaczące regulacje w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i ochrony wód. Mając na względzie fakt, iż plan, jako narzędzie polityki przestrzennej, wymaga wdrażania w powiązaniu z przepisami odrębnymi służącymi ochronie środowiska – można przyjąć, że racjonalna realizacja ustaleń planu przyczyni się do zrównoważonego korzystania ze środowiska, pozwalając na utrzymanie jego funkcjonowania na nie pogorszonym poziomie. W związku z powyższym nie wydaje się celowe przedstawianie rozwiązań alternatywnych.

XIII. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

XIV. PROGNOZOWANY WPŁYW USTALEŃ PLANU NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Określenie „poważnej awarii” wprowadzone zostało ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z definicją ustawową przez poważną awarię rozumie się *„zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”*.

Kryteria charakteryzujące poważne awarie precyzuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, i tak o poważnej awarii mówimy o ile spełnia jedno z następujących kryteriów:

- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego co najmniej 5% ilości jednej z substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii;
- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu magazynowania lub transportu dowolnej ilości co najmniej jednej z substancji niebezpiecznych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 roku, jeżeli powodują m.in. co najmniej jeden z następujących rodzajów skutków w środowisku:
 - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie środowiska, o powierzchni co najmniej 1 ha, z zastrzeżeniem poniższych punktów,
 - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie obiektu poddanego pod ochronę, na podstawie przepisów o ochronie przyrody, w drodze uznania za pomnik przyrody lub stanowisko dokumentacyjne,

- trwałe uszkodzenie lub zniszczenie jednego lub kilku elementów przyrodniczych środowiska, bez względu na wielkość uszkodzonej lub zniszczonej powierzchni, na obszarze poddanym pod ochronę na podstawie przepisów o ochronie przyrody, stanowiącym park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo – krajobrazowy,
- zanieczyszczenie cieków naturalnych lub kanałów, na długości co najmniej 5 km,
- zanieczyszczenie poziomów wodonośnych wód podziemnych na obszarze ich zalegania, o powierzchni co najmniej 1 ha.

Zgodnie z art. 243 ustawy – ochrona środowiska przed poważną awarią oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska. Na negatywne skutki awarii narażone są: powierzchnia ziemi, grunt, wody gruntowe, podziemne i powierzchniowe, powietrze oraz zdrowie i życie ludzi. Zapobieganie zagrożeniom polega na ochronie wód podziemnych, ujęć wody i innych obszarów poprzez izolowanie projektowanych obiektów do podłoża, odbieraniu wód opadowych poprzez szczelny system odprowadzania ścieków deszczowych oraz odpowiednie planowanie przeciwdziałania sytuacjom awaryjnym na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej.

Planowane użytkowanie terenu nie będzie powodować ryzyka wystąpienia poważnej awarii.

XV. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W granicach obszaru objętego planem nie występują Obszary Natura 2000.

Obszar analizowany położony jest w znacznej odległości od Obszaru Natura 2000 – Dolina Górnej Wisły PLB240001.

Ustalenia planu, przywołane we wcześniejszej części niniejszego opracowania uwzględniają ochronę sąsiadujących obszarów Natura 2000. Projekt planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko. Do najistotniejszych rozwiązań należą przede wszystkim:

- 1) zakaz lokalizowania zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych;
- 2) zakaz lokalizowania inwestycji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska,

- 3) zakaz lokalizowania inwestycji związanych ze składowaniem i magazynowaniem odpadów, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę;
- 4) zakaz lokalizowania inwestycji, które do którego inwestor mogą powodować uciążliwości wykraczające poza granice terenu, posiada tytuł prawny, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- 5) zakaz lokalizacji inwestycji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska;
- 6) wszelkie działania inwestycyjne, w tym: realizacja obiektów budowlanych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, ich przebudowa i remonty, wymagają zapewniania zachowania ciągłości systemu melioracyjnego;
- 7) nakaz budowy i rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w tym rozwój systemu kanalizacji deszczowej w sposób zapewniający podczyszczenie wód opadowych z terenów komunikacji i nawierzchni utwardzonych – zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie;
- 8) ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego, ustalono nakaz zaopatrzenia w ciepło w oparciu o indywidualne i grupowe systemy zaopatrzenia w energię ciepłą, z uwzględnieniem wymagań „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego” przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r.
- 9) dopuszczenie stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy mikroinstalacji;
- 10) w zakresie gospodarki odpadami ustalono nakaz prowadzenia gospodarki odpadami, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami oraz nakaz realizacji miejsc do gromadzenia odpadów stałych, jako: sytuowanych w sposób estetycznie wkomponowany w otoczenie, osłoniętych od strony przestrzeni ogólnodostępnych i zabezpieczonych przed infiltracją wód opadowych.

Ponadto, zgodnie z art. 75. ustawy Prawo ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji. Jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, należy podejmować działania mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód, w szczególności przez kompensację przyrodniczą.

- Przykłady działań minimalizujących, mających na celu zachowanie siedlisk zwierząt lub ograniczenia wpływu na zwierzęta:
 - stosowanie proekologicznej technologii prac budowlanych,
 - prowadzenie prac budowlanych wyłącznie w porze dziennej,
 - wykonywanie prac budowlanych w odpowiednim terminie, np. poza okresem lęgowym ptaków, rozrodczym ssaków (wycinka drzew i krzewów, zdjęcie warstwy gleby),

- okresowe prowadzenie monitorowania lub nadzoru przyrodniczego i podejmowanie działań ochronnych właściwych dla konkretnych gatunków,
 - stosowanie się do zaleceń ujętych w monitoringu (np. ornitologicznym i chiropterologicznym),
 - przeniesienie zwierząt np. bezkręgowców, płazów i gadów w miejsca o takich samych lub zbliżonych warunkach,
 - stosowanie urządzeń do płoszenia zwierząt i ptaków.
- Przykłady działań minimalizujących, mających na celu zachowanie lub zabezpieczenie przed zniszczeniem siedlisk przyrodniczych:
 - ograniczenie powierzchni zainwestowania terenu w celu zachowania siedlisk,
 - stosowanie pasa buforowego pomiędzy obiektami budowlanymi a otaczającymi je siedliskami,
 - przesadzenie roślin cennych przyrodniczo w miejscach o takich samych lub zbliżonych warunkach siedliskowych.
 - Przykłady działań kompensujących:
 - odtwarzanie siedliska przyrodniczego/siedliska gatunku w innym miejscu,
 - odtwarzanie stanu populacji gatunków zniszczonych wskutek oddziaływania planu lub przedsięwzięcia,
 - przenoszenie płazów z zagrożonych zniszczeniem zbiorników wodnych do specjalnie wykonanych zbiorników wodnych,
 - tworzenie nowych miejsc rozrodu (np. budki dla ptaków lub nietoperzy, platformy gniazdowe dla ptaków drapieżnych, etc.).

XVI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Przyjęte metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winny umożliwiać monitoring - w podstawowym zakresie, tj. w zakresie zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami planu oraz rzeczywistej presji na środowisko.

XVII. ANALIZA ZGODNOŚCI UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW Z USTALENIAMI PLANU ORAZ DYNAMIKI ZMIAN W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA

W trakcie procesu realizacji ustaleń planu mogą pojawić się rozbieżności pomiędzy samymi ustaleniami planu i wynikającym z nich prognozowanym zakresem oddziaływania na środowisko, a rzeczywistym stopniem przekształcenia przestrzeni oraz, będącym jego następstwem, realnym wpływem na komponenty środowiskowe. Celowe wydaje się zatem monitorowanie realizacji skutków ustaleń zmiany planu, w celu zidentyfikowania i wykluczenia najbardziej niekorzystnych.

Z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) wynika obowiązek sporządzenia okresowych ocen aktualności studiów oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co najmniej raz na kadencję rady gminy. Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, dokonywanej zgodnie z ww. art. 32 ust. 1 ustawy, przez burmistrza miasta i uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę oraz rejestry obiektów oddanych do użytku. Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania i zabudowy terenów prowadzona będzie w oparciu o np. wydane pozwolenia na budowę, obiekty oddane do użytkowania, przyjęte w projektach parametry zabudowy.

XVIII. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO

Dla oceny skutków realizacji ustaleń planu na środowisko proponuje się zastosowanie metod pozwalających na **monitoring presji na środowisko oraz stanu jakości środowiska**.

Monitoring presji na środowisko powinien dotyczyć w szczególności realizacji na obszarze objętym planem przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym prowadzenia rejestru i analiz wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Dla oceny jakości środowiska proponuje się wykorzystanie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach) w zakresie stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska oraz występujących tendencji i dynamiki zmian.

Gromadzone informacje w ramach PMŚ służą wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,

- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian w tym powiązaniach przyczynowo – skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) został utworzony ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425 z późn. zm.). Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest odpowiedzialny za opracowywanie wieloletnich programów Państwowego Monitoringu Środowiska obejmujących zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa. Programy wojewódzkie Państwowego Monitoringu Środowiska są opracowywane przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

Ważnym zadaniem w cyklu PMŚ w latach 2013-2015 było pełne wdrożenie nowego systemu gromadzenia, udostępniania i przekazywania danych i informacji o stanie środowiska wytwarzanych w ramach PMŚ, m.in. z wykorzystaniem systemu informacji geograficznej (GIS), a także wdrożenie raportowania o stanie środowiska opartego na jednolitej infrastrukturze informacji przestrzennej w Europie (INSPIRE).

„Strategiczny Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2026-2030” stanowi wypełnienie przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 oraz art. 23 ust. 19 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2024 r. poz. 425 ze zm.). Program ten obejmuje kontynuację dotychczas realizowanych zadań oraz określa kierunki rozwoju i priorytety działań w zakresie monitoringu środowiskowego. Dokument ten odnosi się do celów zawartych w „Polityce ekologicznej państwa 2030”. Uwzględnia także zobowiązania międzynarodowe, w tym monitoring realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Realizacja PMŚ jest kluczowa dla skutecznego zarządzania środowiskiem w Polsce, umożliwia ocenę efektywności działań ochronnych i naprawczych oraz zapewnia zgodność z europejskimi standardami i przepisami prawnymi.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach realizuje w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie województwa śląskiego zadania:

- Monitoring jakości powietrza: Prowadzenie pomiarów zanieczyszczeń powietrza (m.in. pyły PM10, PM2.5, dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon) za pomocą największej w kraju sieci automatycznych stacji pomiarowych.
- Informowanie społeczeństwa: Bieżące udostępnianie wyników badań, ocen rocznych oraz prognoz jakości powietrza.
- Monitoring wód: Badania jakości wód powierzchniowych, podziemnych oraz ścieków.
- Monitoring pól elektromagnetycznych (PEM): Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.
- Ochrona powierzchni ziemi: Ocena stanu zanieczyszczenia gleb i terenów przemysłowych

Wojewódzki Program Monitoringu Środowiska zawiera zadania określone w wieloletnim programie opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa. Realizacja zadań

na obszarze województwa małopolskiego związana jest z monitorowaniem głównych elementów środowiska dla oceny działań podejmowanych na rzecz ochrony środowiska oraz stale poszerzających się obowiązków raportowania o stanie poszczególnych komponentów środowiska do instytucji i agend unijnych (Komisja Europejska i Europejska Agencja Środowiska).

XIX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru gminy Czechowice-Dziedzice położonego w rejonie ul. Lipowskiej i ul. Napierskiego. Projektem planu miejscowego objęto teren położony na osiedlu „Południe” w południowej części Czechowic-Dziedzic o powierzchni ok. 18,31 ha, szczegółowo określony granicami w załączniku graficznym projektu planu.

Teren objęty analizą w przeważającej części nie jest zainwestowany oraz nie jest zagospodarowany. Nową zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wyznacza się od wschodu (rejon ul. Napierskiego). W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego terenu zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Drogi gminne przylegające do terenu objętego opracowaniem – ul. Lipowska, ul. Napierskiego są uzbrojone w sieć wodociagową, kanalizacyjną, energetyczną oraz częściowo w sieć gazową. Na obszarze projektu planu usytuowany jest zbiornik wodny – otoczony zagajnikiem. W celu zachowania ekosystemu tych terenów, w projekcie planu wyznacza się tereny wód powierzchniowych śródlądowych wraz z otoczeniem o przeznaczeniu zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej oraz tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej. Sąsiedztwo stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń planu miejscowego. Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na abiotyczne, biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie planu. Prognozę opracowano zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Zasadnicze rozwiązania projektu miejscowego planu w aspekcie potencjalnych skutków środowiskowych dotyczą wyznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usługowej.

Dla ochrony istniejących, lokalnych zasobów przyrodniczych projekt miejscowego planu wyznacza tereny zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej: ZN-ZP, tereny lasów: L, tereny wód powierzchniowych śródlądowych: WS, tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej lub zieleni urządzonej: WS-ZN-ZP oraz ustala nakaz

zachowania powierzchni biologicznie czynnej na poziomie: od 40% pow. terenu 1-7 MNW, 30% pow. terenu 1MNW-U, jak również ustala zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej.

Podstawowym kryterium dopuszczenia realizacji projektowanej zabudowy na terenie objętym planu było ustalenie zakazu lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz przedsięwzięć stwarzających ponadnormatywne uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi, związanych z emisją zanieczyszczeń do powietrza, wody i ziemi oraz innych, przekraczających wartości dopuszczalne, w tym w zakresie hałasu, wibracji i pola elektromagnetycznego.

Realizacja projektu planu wpłynie na racjonalny proces zainwestowania i zagospodarowania terenów, przy uwzględnieniu istniejących lokalnych uwarunkowań kulturowych oraz środowiskowych. Wprowadzono również szereg ograniczeń w zabudowie i zagospodarowaniu terenów, wynikających z przepisów odrębnych.

Głównym celem przystąpienia do planu było stworzenie aktualnych i ujednoliconych warunków formalno – prawnych dla realizacji nowej zabudowy. Należy przyjąć, że realizacja planu w proponowanej wersji będzie miała minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze. Stan terenów o walorach środowiskowych, poprzez odpowiednio dobrane przeznaczenie i zasady zagospodarowania, nie ulegnie pogorszeniu. Projekt miejscowego planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko. Racjonalne zagospodarowanie i zabudowę przestrzeni obszaru realizują, określone w planie, indywidualnie dla każdego terenu wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźniki intensywności i powierzchni zabudowy.

Zmiany struktury funkcjonalnej są pożądane ze względu na potrzeby rozwoju nie tylko analizowanego obszaru, ale i całej gminy, której obecna polityka przestrzenna, obok tworzenia terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, idzie w kierunku zwiększenia ich dostępności komunikacyjnej i usługowej, celem zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności gminy. Realizacja ustaleń planu nie powinna spowodować istotnego pogorszenia warunków życia mieszkańców oraz wywołać negatywnych skutków dla środowiska, ładu przestrzennego oraz ekosystemu miasta, zarówno w fazie realizacji, jak i po jej zakończeniu. Projekt planu spełnia te wymagania, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe obszaru.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zawiera ogólne ustalenia z zakresu ochrony środowiska, w związku z czym analiza przeprowadzona w ramach niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest adekwatna do stopnia szczegółowości ustaleń planu.

W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz niektórych mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przeprowadza się obligatoryjnie postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach której określa się, analizuje oraz ocenia:

- bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na: środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między tymi elementami,
- możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,

- wymagany zakres monitoringu, a także określa zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Miejscowy plan ustala zakaz:

- lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji oraz inwestycji celu publicznego,
- lokalizowania przedsięwzięć związanych ze składowaniem i magazynowaniem odpadów, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów oraz zbierania odpadów przez ich wytwórcę

Miejscowy plan ustala zakaz:

- lokalizowania przedsięwzięć, które mogą powodować uciążliwości wykraczające poza granice terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- lokalizowania inwestycji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska, w tym w szczególności standardów jakości powietrza, hałasu oraz wibracji,
- lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji oraz inwestycji celu publicznego,
- lokalizowania przedsięwzięć związanych ze składowaniem i magazynowaniem odpadów, z wyłączeniem wstępnego magazynowania odpadów oraz zbierania odpadów przez ich wytwórcę.

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu jest zlokalizowany poza granicami obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat), jak też poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat, Q 1%) oraz wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat, Q 10%).

Na obszarze objętym planem nie występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych, jak też obszary cenne przyrodniczo, chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody i Dyrektyw Unijnych.

Obszar objęty planem nie leży na trasie: korytarzy ornitologicznych i chiropterologicznych, korytarzy teriologicznych dla ssaków drapieżnych i kopytnych, korytarzy ichtiologicznych, korytarzy spójności.

XX. BIBLIOGRAFIA

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czechowice–Dziedzice”, przyjęte uchwałą Nr XXXIV/379/2017 Rady Miejskiej w Czechowicach–Dziedzicach z dnia 30 maja 2017 r.
- Projekt planu ogólnego gminy Czechowice-Dziedzice
- Strategia Rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice do roku 2030
- Raport o stanie gminy
- Strategia Rozwoju Powiatu Bielskiego 2021+
- Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego
- Regionalny Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bielskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czechowice-Dziedzice
- Plan Ograniczenia Niskiej Emisji dla gminy Czechowice-Dziedzice
- Gminny Program Rewitalizacji Gminy Czechowice-Dziedzice do 2030 roku
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Czechowice-Dziedzice
- Rozporządzenie ustanawiające obszary Natura 2000
- Audyt Krajobrazowy Województwa Śląskiego
- Standardowe formularze danych obszarów Natura 2000
- Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET,
- Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”
- Program Ochrony Ochrona Środowiska dla Województwa Śląskiego,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego na lata 2023-2028,
- „Geografia regionalna Polski” Jerzy Kondracki Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998,
- „Geomorfologia Polski. Tom 1. Polska Południowa Góry i Wyżyny” praca zbiorowa pod redakcją M. Klimaszewskiego, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972,
- „Klimat Polski” Alojzy Woś Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.

Strony www:

- <http://www.bip.czechowice-dziedzice.pl/>
- slaskie.pl
- <https://powiat.bielsko.pl>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>

- <https://www.isok.gov.pl/index.html>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/SOPO/aplikacja>
- <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home>
- <https://www.pgi.gov.pl/>
- <http://natura2000.gdos.gov.pl/>
- <http://www.ekoportal.gov.pl/>
- <http://mapa.korytarze.pl/>

Spis treści

I. DANE OGÓLNE	2
1. Przedmiot opracowania	2
2. Podstawa prawna opracowania prognozy	2
3. Cel i zakres prognozy	2
4. Metodyka, materiały wykorzystane do sporządzenia prognozy	4
II. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE UE, KRAJU I REGIONU	6
1. Dokumenty na poziomie unijnym:	6
2. Dokumenty na poziomie krajowym:	12
3. Dokumenty na poziomie regionalnym:	16
4. Dokumenty na poziomie powiatowym:	18
5. Dokumenty na poziomie lokalnym:	18
III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I LOKALIZACJA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM	20
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKOWA OBSZARU	22
1. Położenie fizyczne – geograficzne oraz rzeźba terenu (geomorfologia)	22
2. Warunki hydrogeologiczne. Hydrografia terenu	23
2.1. Zasoby wodne – wody podziemne	23
2.2. Zasoby wodne – wody powierzchniowe	25
3. Klimat i warunki meteorologiczne	26
4. Zasoby przyrodnicze – szata roślinna i świat zwierzęcy	27
5. Zasoby kulturowe i zabytki	28
6. Jakość powietrza	28
7. Hałas	30
8. Promieniowanie elektromagnetyczne	31
9. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody i dyrektyw unijnych	32
9.1. Obszary NATURA 2000	32
9.2. Pomniki przyrody	35
9.3. Obszary Chronionego Krajobrazu. Parki krajobrazowe. Rezerваты	35
9.4. Korytarze ekologiczne	36
10. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych	42
10.1. GRUNTY LEŚNE. LASY	42
10.2. GRUNTY ROLNE. GLEBY	43
11. Obszary zagrożone powodzią i ochrona przeciwpowodziowa	45
12. Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych	48
13. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin	49
V. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE	49
VI. USTALENIA OBOWIĄZUJĄCEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	52
VII. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	53
VIII. KIERUNKI I PRZEWIDYWANA INTENSYWNOŚĆ NIEPOŻĄDANYCH PRZEKSZTAŁCEŃ I DEGRADACJI ŚRODOWISKA PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU OBSZARU, W SYTUACJI BRAKU PLANU – WARIANT „0”.	63
IX. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ ZWIĄZANYCH Z PLANOWANYMI FUNKCJAMI OBSZARU	64
X. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA. 66	
1. Wody powierzchniowe i podziemne	66
2. Klimat	67
3. Gleby	68
4. Powietrze atmosferyczne	69
5. Klimat akustyczny	70
6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące	71

7. Odpady	73
8. Zasoby przyrodnicze	74
9. Krajobraz.....	75
XI. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z USTALENIAMI PLANU	75
XII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	76
XIII. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	77
XIV. PROGNOZOWANY WPŁYW USTALEŃ PLANU NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	77
XV. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	78
XVI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	80
XVII. ANALIZA ZGODNOŚCI UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW Z USTALENIAMI PLANU ORAZ DYNAMIKI ZMIAN W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA.....	81
XVIII. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO	81
XIX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	83
XX. BIBLIOGRAFIA	86